

**Університет митної справи та фінансів
Факультет управління
Кафедра журналістики**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему «Інформаційна підтримка соціальних молодіжних проєктів»

Виконав: студентка групи ЖР 21-1
спеціальності 061 «Журналістика»
Філь Є.О.

Керівник:
к.іст.н., доцент Обласова О.І.

Дніпро 2025

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на тему:

«Інформаційна підтримка соціальних молодіжних проєктів»

Виконавець: студентка групи ЖР21-1 Філь Є.О.

Керівник: к.іст.н., доцент Обласова О.І.

Кваліфікаційна робота: 63 с., 3 рис., 5 табл., 20 джерел.

Інформаційний продукт: серія подкастів «Гід з адаптації в Чехії», представлена у форматі коротких відео-епізодів для платформи «TikTok», спрямована на інформаційну підтримку та полегшення процесу адаптації української молоді в Чеській Республіці.

Мета кваліфікаційної роботи: розробка концепції та створення серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії», спрямованих на інформаційну підтримку соціального молодіжного проєкту, орієнтованого на допомогу молодим українцям в адаптації до життя в Чеській Республіці.

Актуальність і новизна інформаційного продукту: актуальність обґрунтована гострою потребою в ефективній інформаційній підтримці молодих українців, переміщених до Чехії внаслідок повномасштабної війни, та необхідністю дієвих інструментів для їхньої соціально-культурної та психологічної адаптації. Новизна полягає в інноваційному підході до створення та поширення соціально значущого контенту шляхом трансформації традиційного формату подкасту у серію коротких, візуально насичених відео-епізодів для ексклюзивного розповсюдження через молодіжну платформу «TikTok».

Зміст інформаційного продукту: серія подкастів «Гід з адаптації в Чехії», що складається з шести тематичних блоків (випусків), адаптованих у формат численних коротких TikTok-відео. Тематика охоплює: вступ та валідацію досвіду переміщення; мовний бар'єр та освітні можливості; особливості працевлаштування та пошуку роботи; культурний шок та специфіку чеського менталітету; молодіжні ініціативи та волонтерство як інструменти інтеграції; а також практичні лайфхаки для повсякденного життя. Контент поєднує інформаційні розповіді ведучої, фрагменти інтерв'ю з молодими українцями, що діляться власним досвідом адаптації, та візуалізовані практичні поради і ресурси.

Інформаційний продукт опубліковано на спеціально створеному TikTok-акаунті (@podcast_uacz).

Ключові слова: адаптація, журналістика, інформаційна підтримка, молодь, подкастинг, соціальна реклама, соціальні проєкти, «TikTok», Чехія.

SUMMARY

qualification work on the topic:

«Informational support for social youth projects»

Performer: student of the group ZhR21–1 Fil Ye.O.

Supervisor: Candidate of Historical Sciences, Associate Professor Oblasova O.I.

Qualification work: 63 p., 3 figures, 5 tables, 20 sources.

Information product: a podcast series «Guide to Adaptation in Czechia» presented as short video episodes for the TikTok platform, aimed at providing informational support and facilitating the adaptation process for Ukrainian youth in the Czech Republic.

Purpose of the qualification work: to develop the concept and create the podcast series "Guide to Adaptation in Czechia," aimed at providing informational support for a social youth project focused on assisting young Ukrainians in adapting to life in the Czech Republic.

Relevance and novelty of the information product: the relevance is substantiated by the acute need for effective informational support for young Ukrainians displaced to Czechia due to the full-scale war, and the necessity for effective tools for their socio-cultural and psychological adaptation. The novelty lies in the innovative approach to creating and disseminating socially significant content by transforming the traditional podcast format into a series of short, visually rich video episodes for exclusive distribution via the youth platform TikTok.

Content of the information product: the podcast series "Guide to Adaptation in Czechia," consisting of six thematic blocks (episodes), adapted into numerous short TikTok videos. The topics cover: introduction and validation of the displacement experience; language barrier and educational opportunities; specifics of employment and job searching; cultural shock and peculiarities of the Czech mentality; youth initiatives and volunteering as integration tools; as well as practical life hacks for daily life. The content combines informational narratives by the host, interview excerpts with young Ukrainians sharing their adaptation experiences, and visualized practical advice and resources.

The information product was published on a specially created TikTok account (@podcast_uacz).

Keywords: adaptation, journalism, information support, youth, podcasting, social advertising, social projects, TikTok, Czech Republic.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ СЕРІЇ ПОДКАСТІВ.....	8
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ СЕРІЇ ПОДКАСТІВ: ЦІЛЬОВА АУДИТОРІЯ, КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ, РЕСУРСИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ.....	18
РОЗДІЛ 3. СТВОРЕННЯ ТА ПОШИРЕННЯ СЕРІЇ ПОДКАСТІВ ГІД ПО АДАПТАЦІЇ В ЧЕХІЇ».....	28
ВИСНОВКИ.....	34
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ ДЛЯ РЕКЛАМНОЇ КАМПАНІЇ «MUST HAVE. СТИЛЬ НЕЗЛАМНОСТІ»	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61

ВСТУП

Сучасний світ зіткнувся з безпрецедентними гуманітарними викликами, серед яких повномасштабне вторгнення Росії в Україну спричинило одну з найбільших криз біженців у Європі з часів Другої світової війни. Мільйони українців, зокрема значна кількість молоді, були змушені шукати притулку в сусідніх країнах, серед яких Чеська Республіка стала одним із ключових напрямків. Успішна адаптація цих молодих людей у нових умовах є критично важливою для їхнього майбутнього добробуту та інтеграції. Це зумовлює гостру потребу в ефективних соціальних молодіжних проєктах, спрямованих на їхню підтримку, та, відповідно, у якісному інформаційному супроводі таких проєктів. Подкасти, як доступний, особистий та гнучкий медіаформат, мають значний потенціал для надання такої підтримки, пропонуючи платформу для обміну досвідом, отримання знань та формування спільноти.

Актуальність роботи обґрунтована нагальною необхідністю розробки та впровадження дієвих інструментів інформаційної підтримки для соціальних молодіжних проєктів, що опікуються проблемами адаптації української молоді, переміщеної внаслідок війни. В умовах стресу, невизначеності та інформаційного перевантаження, створення цільового, емпатійного та практично корисного контенту, зокрема у форматі подкастів, є надзвичайно важливим. Вивчення технологій створення, специфіки поширення і потенційного впливу подкастів на адаптаційні процеси молоді допоможе покращити якість інформаційного забезпечення соціальних ініціатив, сприятиме кращому розумінню потреб цільової аудиторії та підвищить ефективність інтеграційних зусиль.

Метою кваліфікаційної роботи є розробка концепції та створення серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії», спрямованих на інформаційну підтримку соціального молодіжного проєкту, орієнтованого на допомогу молодим українцям в адаптації до життя в Чеській Республіці.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні **завдання**:

- дослідити теоретичні та прикладні основи створення подкаст-серій як інструменту інформаційної підтримки соціальних проєктів;
- визначити особливості створення серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії»: цільову аудиторію, її потреби та виклики, ключові теми, канали поширення, необхідні ресурси;
- проаналізувати процес розробки, створення та поширення контенту для серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії».

Об'єктом дослідження є процеси організації інформаційної підтримки соціальних молодіжних проєктів, спрямованих на адаптацію.

Предметом дослідження є сукупність технологій, інструментів та методів, що застосовуються для розробки, створення та поширення серії подкастів як інформаційного продукту для підтримки адаптації української молоді в Чехії, з урахуванням специфіки цільової аудиторії та можливостей сучасних цифрових платформ.

Інформаційний продукт, розроблений в рамках дослідження, – це серія подкастів «Гід з адаптації в Чехії», реалізована у форматі коротких відео-епізодів для платформи «TikTok». Серія складається з шести тематичних блоків (випусків), що охоплюють:

- вступний епізод, що валідує досвід переміщення та окреслює мету проєкту;
- проблеми мовного бар'єру та особливості системи освіти в Чехії;
- питання працевлаштування, пошуку роботи та пов'язані з цим виклики;
- феномен культурного шоку та специфіку місцевого життя;
- можливості молодіжних ініціатив та волонтерства для інтеграції та самореалізації;

– практичні лайфхаки та поради щодо вирішення побутових та бюрократичних питань. Кожен блок адаптований у кілька коротких TikTok-відео, що включають монологи ведучої, фрагменти інтерв'ю з молодими українцями, які діляться власним досвідом, а також візуалізовані інформаційні матеріали.

Новизна інформаційного продукту полягає в інноваційному використанні платформи «TikTok» для створення структурованої, багатосерійної інформаційно-підтримуючої програми, що трансформує традиційний формат подкасту у короткі, візуально привабливі відео-епізоди, спеціально адаптовані для молодшої аудиторії (15-24 роки). Унікальність також полягає у комплексному підході до теми адаптації української молоді в Чехії, поєднанні практичних порад, реальних історій та емоційної підтримки. Також варто зауважити на прагненні сформувати онлайн-спільноту безпосередньо на молодіжній платформі у відповідь на актуальну соціальну проблему.

Практичне значення інформаційного продукту полягає у наданні молодим українцям у Чехії доступного, релевантного та дієвого інструменту для полегшення процесу адаптації. Розроблена серія TikTok-подкастів покликана підвищити рівень обізнаності щодо ключових аспектів життя в новій країні, зменшити відчуття невизначеності та ізоляції, надати практичні навички та знання. Також вона буде сприяти психологічній стійкості та успішній інтеграції в чеське суспільство. Результати роботи можуть бути використані іншими соціальними проєктами та організаціями, що працюють з молоддю та переміщеними особами.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, пояснювальної записки, яка складається з трьох розділів, творчого проєкту, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи – 63 сторінки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ СЕРІЇ ПОДКАСТІВ

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну в лютому 2022 р. спричинило масштабну гуманітарну кризу, яка стала найбільшою кризою біженців у Європі з часів Другої світової війни. Мільйони людей були змушені покинути свої домівки у пошуках безпеки та захисту. Ця безпрецедентна хвиля переміщення значно вплинула на сусідні країни, серед яких особливе місце посідає Чеська Республіка. При цьому початкова реакція чеського уряду та населення характеризувалася надзвичайною солідарністю та підтримкою, що забезпечило невідкладну допомогу тим, хто рятувався від конфлікту. Це привітне середовище відіграло важливу роль на початкових етапах прибуття та облаштування біженців.

Чеська Республіка стала однією з ключових країн призначення для українських біженців, надавши тимчасовий захист значній кількості громадян України. Станом на початок 2024 р. понад 530 000 українців отримали цей статус, причому майже 350 000 з них мали активний статус. Це ставить Чехію в ряд провідних країн ЄС за кількістю прийнятих біженців, особливо якщо враховувати кількість біженців на душу населення.

Молодь становить значну частину українського населення, яке знайшло притулок у Чехії. За різними даними, значна кількість осіб віком від 10 до 24 років перебуває в країні, зокрема понад 110 600 осіб. У цій віковій групі понад 70 000 становлять особи віком від 15 до 24 років. Серед них приблизно 22 000 – підлітки віком 15-17 років. Крім того, діти та підлітки віком до 17 років становлять майже 30% від загальної кількості українців, які отримали тимчасовий захист. Успішна адаптація цих молодих людей має першорядне значення для їхнього майбутнього добробуту, оскільки вона дає їм змогу відновити своє життя в новому середовищі та стати продуктивними членами суспільства. Їхня інтеграція також матиме

довгострокові наслідки як для Чеської Республіки, потенційно сприяючи її робочій силі та суспільству, так і для України, оскільки вони можуть зрештою повернутися з новими навичками та досвідом.

Варто враховувати й те, що переміщення до нової країни, особливо в умовах війни чи пошуку нових можливостей, є складним процесом. Цей досвід часто супроводжується відчуттям невизначеності та необхідністю швидко орієнтуватися в незнайомому середовищі. Тому було вирішено розробити серію подкастів «Гід з адаптації в Чехії», що буде позиціонуватися як життєво важливий віртуальний майданчик, покликаний вирішити ці проблеми та підтримати інтеграцію молодих українців. **Основні цілі подкасту** – інформувати, підтримувати, об'єднувати та надавати слухачам необхідні знання та інструменти. Важливо наголосити, що цей проєкт прагне не лише інформувати, але й об'єднувати, формуючи віртуальну спільноту.

Наразі інформаційне поле, в якому перебуває українська молодь у Чехії, є насиченим. Існує низка ресурсів, що надають інформацію та підтримку, які можна розглядати як опосередкованих конкурентів за увагу аудиторії. До них належать:

- офіційні державні ресурси, а саме: веб-сайти чеських міністерств (МВС, Міністерства освіти), інтеграційних центрів, Úřad Práce, а також українських дипломатичних установ;
- численні чеські та міжнародні неурядові організації (наприклад, SIMI, Člověk v tísní, Charita Česká republika), що надають консультації, допомогу та організовують заходи;
- соціальні медіа та онлайн-спільноти – групи у «Facebook», канали в «Telegram», форуми, де українці діляться досвідом та інформацією;
- існуючі медіапроєкти. Зокрема, українська редакція «Radio Prague International» та її подкаст «Свої», що вже мають аудиторію серед української громади;

– блоги та YouTube-канали індивідуальних авторів, які діляться досвідом життя в Чехії.

Молодь, переміщена через війну, стикається зі значними викликами адаптації, а такі ініціативи допомагають зберегти культурну ідентичність, знайти «своїх» та полегшити інтеграцію. Зростання інтересу до таких проєктів підкреслює гостру потребу в спільноті, обміні досвідом та культурно релевантній інформації. Подкасти, як доступний та особистий формат, можуть ефективно задовольнити цю потребу, доповнюючи фізичні простори для зустрічей та спілкування.

Узагальнимо аналіз конкурентного інформаційного середовища для подкасту «Гід з адаптації в Чехії» у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Аналіз конкурентного інформаційного середовища для подкасту «Гід з адаптації в Чехії»

Джерело	Основний фокус	Цільова аудиторія	Сильні сторони	Слабкі сторони
Офіційні державні ресурси	Офіційна інформація, законодавство, процедури	Усі біженці і мігранти	Авторитетність, достовірність даних	Складність мови, сухий виклад, не завжди орієнтовані на молодь, відсутність особистого підходу та історій
Неурядові організації	Юридична, соціальна, психологічна допомога, курси, заходи	Усі біженці й вразливі групи	Практична допомога, експертиза, часто безкоштовні послуги	Інформація часто розпорошена, не завжди у форматі, зручному для молоді (наприклад, аудіо), фокус на кризовій допомозі
Соціальні медіа та онлайн-спільноти	Обмін досвідом, запитання-відповіді, неформальна підтримка	Українці в Чехії (широка аудиторія)	Оперативність, велике охоплення, відчуття спільноти	Неструктурованість інформації, ризик дезінформації, відсутність експертної модерації, не завжди фокус на специфічних молодіжних проблемах

Продовження табл. 1.1

«Radio Prague International»	Новини, культурні події, історії українців у Чехії	Українська громада в Чехії (широка)	Якісний контент, професіоналізм, вже існуюча аудиторія, довіра	Може мати ширший фокус, ніж суто адаптація молоді, менше інтерактивності, спрямованої на побудову молодіжної спільноти навколо контенту
Блоги і YouTube-канали про життя в Чехії	Особистий досвід, лайфхаки, поради	Особи, що цікавляться Чехією / планують переїзд	Наочність (відео), особистий підхід, relatable контент	Суб'єктивність, якість контенту може варіюватися, не завжди системний підхід до проблем адаптації, не завжди фокус на молодіжних аспектах

Отже, аналіз інформаційного середовища виявив його значне розмаїття. Існуючі ресурси надають цінну інформацію та підтримку, однак часто є або занадто загальними, або сфокусованими на кризовій допомозі, або не враховують специфічні потреби та переваги молоді аудиторії у форматі подачі інформації. Це створює нішу для подкасту «Гід з адаптації в Чехії».

Успіх подкасту «Гід з адаптації в Чехії» залежатиме від його здатності запропонувати унікальну цінність. У порівнянні з іншими джерелами інформації, подкаст буде диференціюватися за такими напрямками:

- цільовий фокус на молоді (15-24 роки). Саме тому контент, мова, теми та гості будуть максимально адаптовані до інтересів, проблем та стилю сприйняття цієї вікової групи;
- глибина та практична спрямованість. Адже подкаст не просто інформуватиме, а надаватиме конкретні поради, інструменти, розбиратиме реальні кейси та ділитиметься лайфхаками щодо мови, освіти, працевлаштування, бюрократії, культурних нюансів та психічного добробуту;
- ефект присутності та емпатії, що забезпечуватиме формат. Він створюватиме відчуття особистої розмови та довіри. Історії однолітків та поради

експертів, подані в емпатійному ключі, допоможуть слухачам відчувати себе зрозумілими та підтриманими;

- різноманітність голосів та досвідів завдяки залученню молодих українців;

- подкаст прагне не лише інформувати, але й об'єднувати, створюючи платформу для обміну досвідом та взаємної підтримки. Це може бути реалізовано через інтерактивні елементи, обговорення в соціальних мережах тощо;

- збалансована перспектива. Адже чесне обговорення труднощів адаптації поєднуватиметься з акцентом на можливостях, які відкриває Чехія, та історіями успіху.

На відміну від офіційних ресурсів, подкаст запропонує більш неформальний та особистісний підхід. Порівняно з широкими групами в соцмережах – структуровану, перевірену інформацію та експертну думку. На відміну від загальних медіапроектів – вузьку спеціалізацію на проблемах адаптації саме молоді.

Загальна концепція серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії» підкреслюватиме індивідуальний шлях кожного молодого українця, цінність його особистого досвіду та роль подкасту як надійного провідника та джерела підтримки в процесі адаптації.

Ключові повідомлення розроблених подкастів:

- «Не один на один з викликами. Твій гід по життю в Чехії вже тут»;
- «Реальний досвід, практичні поради, твоя спільнота – слухай “Гід з адаптації в Чехії”»;
- «Адаптація – це шлях. Пройдемо його разом!»;
- «Від мови до мрії: все, що потрібно знати молодим українцям у Чехії».

Серія подкастів «Гід з адаптації в Чехії» ставить перед собою комплексні та багатогранні завдання, спрямовані на всебічну підтримку молодих українців у Чеській Республіці. Відобразимо їх у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Завдання серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії»

Завдання	Сутність
Інформування	- Надання актуальної та практичної інформації щодо ключових аспектів життя в Чехії: особливості мовного середовища та системи освіти (Випуск 2), можливості та виклики працевлаштування (Випуск 3), культурні відмінності та менталітет (Випуск 4), функціонування бюрократичної системи, пошук житла, транспорт, медичне обслуговування (Випуск 6). - Ознайомлення з доступними ресурсами: освітні курси, портали вакансій, інтеграційні центри, неурядові організації, молодіжні ініціативи та волонтерські програми (Випуски 2, 3, 5, 6).
Практична допомога та навігація	- Надання конкретних порад, лайфхаків та покрокових інструкцій для вирішення побутових та адміністративних питань (особливо Випуск 6). - Допомога в орієнтації в нових правилах, процедурах та соціальних нормах (Випуски 4, 6).
Емоційна та психологічна підтримка	- Валідація досвіду та почуттів молодих людей, які опинилися в новій країні через війну або в пошуках нових можливостей (Випуск 1). - Нормалізація відчуттів невизначеності, стресу, культурного шоку (Випуски 1, 4). - Зменшення відчуття самотності та ізоляції шляхом створення відчуття спільноти та спільного досвіду.
Створення спільноти та заохочення до взаємодії	- Стимулювання обміну досвідом, порадами та історіями між слухачами (через заклики до коментарів та обговорень у кожному випуску, особливо актуально для TikTok). - Представлення реальних історій українських студентів та молодих спеціалістів, що надає можливість ідентифікації та навчання на чужому досвіді (Випуски 2, 3, 5).
Мотивація та натхнення	- Демонстрація позитивних прикладів успішної адаптації та інтеграції. - Натхнення на активну участь у житті громади, волонтерство та використання можливостей для особистого розвитку (Випуск 5). - Підтримка прагнення до навчання, кар'єрного зростання та самореалізації в нових умовах (Випуски 2, 3).
Полегшення інтеграції	- Сприяння кращому розумінню чеського суспільства, його культури та цінностей (Випуск 4). - Надання інструментів для подолання мовного бар'єру та ефективної комунікації (Випуск 2).

Щодо виду подкастів «Гід з адаптації в Чехії», то з огляду на завдання та зміст випусків, серію подкастів «Гід з адаптації в Чехії» можна класифікувати як:

- інформаційно-практичний (освітній), коли основний акцент робиться на наданні корисної, практично застосовної інформації, порад та інструкцій, що допомагають вирішувати конкретні завдання, пов'язані з адаптацією. Тобто, це схоже на освітній контент, сфокусований на життєвих навичках у новому середовищі;
- соціально-підтримуючий. Оскільки подкаст чітко орієнтований на конкретну соціальну групу (молоді українці в Чехії) та має на меті надати їм не лише інформаційну, а й емоційну підтримку, допомогти впоратися з викликами;
- інтеграційний, бо вся серія спрямована на полегшення процесу інтеграції молодих українців у чеське суспільство, сприяючи їхній успішній соціалізації та самореалізації.

І хоча подкаст може містити елементи сторітелінгу (особисті історії гостей) та бути представленим у дружній, неформальній манері, його домінантними характеристиками є практична користь та підтримка.

Поширення серії подкастів планується виключно через «TikTok», де традиційне поняття «формату подкасту» трансформується. Замість довгих аудіофайлів, інформаційний продукт існуватиме у вигляді серії коротких, візуально оформлених відео-епізодів. Кожен з розроблених «випусків» (тривалістю 4-9 хвилин) адаптуватиметься у кілька логічно пов'язаних TikTok-відео.

Таким чином, формат серії «Гід з адаптації в Чехії» на TikTok є гібридним та багатокомпонентним, поєднуючи декілька ключових елементів. По-перше, це монолог ведучої, який використовується для вступних та заключних частин кожного тематичного блоку (адаптованого випуску), представлення тем, підведення підсумків, а також надання основної інформації та порад. У TikTok-реалізації це короткі відео тривалістю від 30 до 90 секунд, де ведуча звертається

до камери, часто з використанням текстових накладень для ключових тез. По-друге, важливим компонентом є інтерв'ю з гостями – студентами, молодими спеціалістами та волонтерами. Вони слугують для представлення реального досвіду, автентичних історій та різних точок зору. Для TikTok це реалізується через дуже короткі нарізки (15-60 секунд) з найважливішими цитатами або відповідями гостей. Кожне окреме запитання-відповідь або ключова думка гостя може стати самостійним TikTok-відео. По-третє, використовуються інформаційні блоки з візуалізацією, призначені для подачі таблиць з ресурсами, списками організацій, корисними посиланнями та статистичними даними, як у Випусках 5 та 6. У TikTok-реалізації це буде серія коротких відео, де кожен елемент таблиці або кілька пунктів списку представлені окремим «слайдом» з текстом та графікою, або ж швидкий скрінкаст веб-сторінок із коментарем ведучої. Також можуть бути використані TikTok-каруселі, що є серією статичних зображень в одному відео.

Новизна створення серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії», особливо з урахуванням її поширення виключно через TikTok, полягає в декількох ключових аспектах:

1. Інноваційне використання платформи «TikTok» для серйозного соціально-підтримуючого контенту. Традиційно «TikTok» сприймається переважно як розважальна платформа. Використання її для створення структурованої, багатоепізодної серії, присвяченої такій важливій та складній темі, як адаптація молодих біженців, є новаторським підходом. Це спроба донести цінну інформацію та підтримку до цільової аудиторії (молодь 15-24 років) через канал, який вони активно використовують, але у форматі, який виходить за межі типового контенту «TikTok».

2. Трансформація формату «подкасту» для короткоформатної відео-платформи. Сама ідея «подкасту на TikTok» є відносно новою. Це не класичний аудіо-подкаст, а його адаптація – серія коротких, візуально насичених відео-

епізодів. Новизна полягає в тому, як зміст традиційних випусків (монологи, інтерв'ю, інформаційні блоки, таблиці) методично розбивається та переформатовується для ефективного сприйняття в умовах обмеженого часу та специфіки TikTok (вертикальне відео, динаміка, текстові накладки, візуальні елементи).

3. Цільова спрямованість на вузьку та вразливу аудиторію з комплексним підходом. Хоча існують різні ресурси для українців у Чехії, створення серії, сфокусованої саме на молодіжній адаптації (з урахуванням їхніх специфічних викликів в освіті, соціалізації, першому працевлаштуванні, психологічному стані) і поширюваної на молодіжній платформі, є новим рішенням. Комплексність тем – від бюрократії до культурного шоку та волонтерства – в одній серії також додає новизни.

4. Спроба формування тематичної спільноти на «TikTok» навколо адаптаційних питань. На відміну від простого поширення інформації, серія через заклики до дії, обговорення в коментарях та представлення реальних історій прагне створити віртуальний простір для підтримки та обміну досвідом серед молодих українців саме на платформі «TikTok». Це виходить за рамки пасивного споживання контенту.

5. Оперативність та гнучкість у відповідь на актуальну соціальну проблему. Створення такого ресурсу є прямою реакцією на масштабну гуманітарну кризу та потребу в швидкій та доступній інформаційній підтримці для великої кількості молодих людей, що опинилися в новій країні за складних обставин. Вибір «TikTok» як каналу забезпечує швидке поширення та потенційно високе охоплення цільової групи.

Отже, створення серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії» ґрунтуватиметься на глибокому аналізі потреб української молоді, що опинилася в Чеській Республіці внаслідок повномасштабного вторгнення, та наявного інформаційного середовища. В умовах значної конкуренції розроблена серія

подкастів вирізняється унікальною ціннісною пропозицією, орієнтованою на цільову аудиторію 15-24 років, що включає практичну спрямованість контенту, емпатійний підхід, залучення різноманітних голосів та прагнення до формування спільноти. Реалізуючись як інформаційно-практичний, соціально-підтримуючий та інтеграційний проєкт, серія має чітко визначені завдання, від інформування до емоційної підтримки та полегшення інтеграції. З огляду на заплановане ексклюзивне поширення через «TikTok», традиційний формат подкасту трансформується у гібридний, багатокомпонентний підхід, де кожен випуск адаптується у серію коротких, візуально насичених відео-епізодів, поєднуючи монологи ведучої, інтерв'ю з гостями та візуалізовані інформаційні блоки. Такий формат дозволить забезпечити ефективне донесення ключових повідомлень та досягнення поставлених цілей у специфічному медіасередовищі. Новизна проєкту полягає не стільки в окремих елементах, скільки в їх унікальному поєднанні та адаптації. Буде створено спеціалізований, багатосерійний інформаційно-підтримуючий продукт у форматі відео-подкасту для молодих українських біженців, що розповсюджується виключно через TikTok, з метою полегшення їхньої інтеграції та формування спільноти.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ СЕРІЇ ПОДКАСТІВ: ЦІЛЬОВА АУДИТОРІЯ, КАНАЛИ ПОШИРЕННЯ, РЕСУРСИ ДЛЯ СТВОРЕННЯ

Успіх серії подкастів, значною мірою залежатиме від чіткого розуміння його ключових компонентів: цільової аудиторії, ефективних каналів поширення та необхідних ресурсів для створення якісного контенту. Тому нами було здійснено визначення і глибоке розуміння цільової аудиторії, яке є фундаментальним етапом у розробці будь-якого інформаційного продукту.

Цільова аудиторія подкасту – це переважно молоді люди, які переживають процес адаптації в новій країні. В першу чергу, варто розуміти труднощі, з якими стикається українська молодь у Чехії. Адже визнання цих викликів є першим кроком до їх подолання. До найпоширеніших перешкод належать:

1. Чеська мова становить значну перешкоду для багатьох українських молодих людей, які прагнуть адаптуватися до життя в Чеській Республіці. Мовний бар'єр є одним із факторів, що зумовлюють нижчі показники зарахування до середньої освіти. При цьому педагоги повідомляють про труднощі з наданням адекватної мовної підтримки учням-біженцям, посиляючись на брак спеціальних компетенцій у викладанні чеської мови як іноземної. Це підкреслює системну проблему в чеській системі освіти щодо ефективного задоволення мовних потреб новоприбулої української молоді.

Вплив мовного бар'єру виходить за межі шкільного класу, впливаючи на повсякденне життя та доступ до основних послуг. Наприклад, значна частка українських біженців у Чеській Республіці (одна п'ята) повідомляла про труднощі з доступом до медичної допомоги через недостатнє володіння чеською мовою.

2. Інтеграція в чеську систему освіти. Дані постійно показують високий рівень зарахування українських дітей-біженців до чеських початкових шкіл – приблизно 92% відвідують їх. Це свідчить про активну початкову взаємодію з

чеською системою освіти на рівні початкової школи. Однак значне зниження спостерігається на рівні середньої освіти. Лише близько 43% українських підлітків середнього шкільного віку навчаються в чеських школах. Ця цифра підтверджується й іншими даними, які свідчать, що менше ніж 20% підлітків віком понад 15 років зараховані до чеських середніх навчальних закладів. У 2023 р. було зареєстровано трохи більше ніж 3000 українських молодих людей у чеських середніх школах.

Ключовим викликом для старших українських учнів є структурна різниця в системах освіти. Українська система зазвичай завершується на два роки раніше, ніж чеська. Через це деякі українські учні, які вже завершили в Україні еквівалент чеської середньої освіти, вважають, що навчання ще два роки для здобуття чеського диплома не варте зусиль.

Відмінності в методах оцінювання між чеською та українською системами освіти також створюють проблему як для учнів, так і для вчителів. Педагогів заохочують адаптувати свої оцінювання, щоб поступово ознайомлювати учнів з новою системою оцінювання. Це підкреслює необхідність гнучкості та розуміння при оцінюванні академічного прогресу української молоді.

Багато українських учнів та їхніх сімей намагаються збалансувати свої зобов'язання перед чеською шкільною системою з бажанням продовжувати навчання за онлайн-програмою, яку пропонує українська система освіти. Явище «подвійного навчання», коли українські учні відвідують чеські школи, одночасно продовжуючи онлайн-заняття з України, є поширеним і становить значну перешкоду для їхньої повної інтеграції в систему освіти країни, що їх приймає. Дослідження, проведені приблизно у 2022-2023 рр., показали, що близько 12,5% українських учнів, зарахованих до чеських шкіл, також активно навчалися онлайн в українських освітніх закладах.

3. Соціальна та культурна інтеграція. Дослідження послідовно показують, що соціальні мережі в чеських школах, як правило, формуються за етнічною

ознакою, з сильною перевагою дружніх зв'язків між учнями однієї етнічної приналежності. Ця етнічна гомофілія проявляється у дружніх зв'язках як чеських, так і українських учнів.

Дослідження виявили, що українські учні, в середньому, як правило, рідше ініціюють дружні стосунки та рідше отримують пропозиції дружби порівняно зі своїми чеськими однокласниками. Це свідчить про тенденцію до соціальної ізоляції, а не явного відторгнення, коли українських учнів рідше активно включають до існуючих чеських соціальних кіл. Дані опитувань, проведених у червні-липні 2022 р., показали, що значна більшість батьків (дві третини) повідомили, що їхні діти ще не інтегрувалися в соціальні групи, що складаються з чеських дітей. Це підкреслює постійні проблеми у налагодженні змістовних соціальних зв'язків між українською та чеською молоддю.

Навігація в новій культурі з її власними нормами, цінностями та соціальними сигналами є значним викликом для молодих людей, які були переміщені з України. Адаптація до цих відмінностей вимагає часу, підтримки та готовності як з боку біженців, так і з боку приймаючих громад розуміти та цінувати різноманітні перспективи.

Культурні бар'єри також визначені як чинники, що сприяють комунікаційним проблемам, з якими стикаються українські біженці в різних сферах, включаючи охорону здоров'я. Непорозуміння, що виникають через різні культурні норми, можуть перешкоджати ефективній комунікації та ускладнювати доступ до основних послуг.

Хоча загальна підтримка українських біженців серед чеської громадськості залишається відносно сильною, випадки дискримінації та негативного ставлення все ж трапляються, що свідчить про те, що деякі біженці, включаючи молодь, можуть стикатися з упередженнями у своєму повсякденному житті.

4. Психологічний та емоційний добробут. Тривожно високий відсоток (45%) українських біженців у Чеській Республіці виявляє симптоми депресії або

помірної тривожності. Цей показник значно вищий порівняно з поширеністю серед чеського населення, що підкреслює психологічний вплив переміщення та конфлікту. Особливо вразливою є вікова група 18-39 років.

Дослідження свідчать про гірші показники психічного здоров'я українських дітей порівняно з їхніми чеськими однолітками, про що свідчить нижчий медіанний індекс якості життя. Багато дітей-біженців, які пережили війну, страждають від тривалої травми та емоційного дистресу, пов'язаного з розлукою з членами сім'ї та втратою домівок і звичного оточення. І хоча послуги з психічного здоров'я та психосоціальної підтримки доступні для біженців у Чеській Республіці, багато хто повідомляє про їхнє невикористання.

5. Економічні та матеріальні труднощі. Багато біженців з України в Чеській Республіці опиняються на роботах, які не відповідають їхнім навичкам та кваліфікації. Значна частина працює на низькокваліфікованих посадах і часто в нестабільних умовах праці. Ця неповна зайнятість є втратою потенціалу як для біженців, так і для чеської економіки. Як наслідок, значний відсоток українських біженців (дві третини) живе за межею бідності в Чеській Республіці. Особливо вразливими до економічних труднощів є сім'ї з дітьми.

Основними перешкодами для отримання кращого працевлаштування є недостатнє знання чеської мови та відсутність доступу до доступних дошкільних закладів, що непропорційно впливає на жінок, які часто несуть основну відповідальність за догляд за дітьми. Крім того, проблеми з визнанням українських професійних кваліфікацій ще більше обмежують можливості працевлаштування відповідно до їхніх навичок та досвіду.

Рівень фінансової підтримки, яку надає чеська держава українським біженцям, зменшується, що змушує багатьох більше покладатися на власні ресурси. Доступ до безкоштовного екстреного житла, яке спочатку надавалося багатьом біженцям, тепер обмежено максимум 150 днями, за винятком вразливих категорій населення. При цьому житло становить найбільшу статтю витрат для

домогосподарств біженців у Чеській Республіці, а значна більшість (70%) проживає в орендованому житлі. Вартість оренди та комунальних послуг є значним тягарем, особливо для тих, хто має обмежений дохід. Як наслідок неповної зайнятості та високої вартості життя, значна частина українських біженців (дві третини) живе за межею бідності.

Водночас, необхідно підкреслити й значні можливості, які відкриває Чехія. Зокрема, це доступна освіта, що передбачає можливість здобувати якісну вищу освіту, зокрема безкоштовно чеською мовою в державних університетах. Також існують привабливі кар'єрні перспективи, що виявляються у високому рівні працевлаштування випускників та можливостях для професійного зростання. Важливим аспектом є система підтримки, представлена розгалуженою мережею, яка включає державні інтеграційні центри, урядові програми допомоги (наприклад, через Úřad Práce) та численні неурядові організації. Вони надають консультації та допомогу (наприклад, SIMI). Щодо суспільного сприйняття, то, хоча існують різні думки, останні опитування свідчать про позитивне ставлення та покращення ставлення чеського суспільства до інтеграції українців.

Досвід адаптації в Чехії є багатограним, де поруч із труднощами існують реальні шляхи до успіху. Ігнорування проблем було б нереалістичним і не допомогло б слухачам, тоді як зосередження виключно на негативі може демотивувати. Тому ключова цінність подкастів полягає у представленні збалансованої картини. Нам необхідно чесно говорити про перешкоди, але водночас надавати слухачам конкретні стратегії та інструменти для їх подолання, підкріплюючи це історіями успіху та інформацією про доступні ресурси та можливості. Подкасти мають стати інструментом навігації у цій подвійній реальності, допомагаючи молоді впевнено рухатися вперед.

Вибір формату подкасту для обговорення теми адаптації української молоді в Чехії є стратегічно виправданим з кількох причин. По-перше, доступність. Адже подкасти можна слухати будь-де і будь-коли – в дорозі, під

час домашніх справ чи відпочинку, що робить інформацію легкодоступною для зайнятої молоді. По-друге, інтимність та близькість. Бо аудіоформат створює відчуття особистої розмови, дозволяючи встановити довірливий зв'язок між ведучими та слухачами, що особливо важливо для обговорення чутливих тем адаптації. По-третє, різноманітність голосів. Завдяки цьому подкаст дозволяє легко інтегрувати різні точки зору – через інтерв'ю з іншими молодими українцями, експертами, представниками організацій, що збагачує контент та робить його більш об'єктивним і корисним.

Фокус подкасту на мові, освіті, працевлаштуванні, бюрократії, культурних нюансах та психічному добробуті безпосередньо відповідає ключовим викликам, визначеним для молодих українських мігрантів. Епізоди, присвячені конкретним темам, таким як мовний бар'єр та освіта (Епізод 2), працевлаштування (Епізод 3) та культурний шок (Епізод 4), надають цільову інформацію та підтримку у важливих сферах адаптації. Інтерв'ю студентів та молодих спеціалістів пропонуватимуть досвід, з яким можна себе ідентифікувати, та практичні поради від однолітків. Запланований епізод про молодіжні ініціативи та волонтерство (Епізод 5) відповідає потребі у налагодженні зв'язків зі спільнотою та соціальній інтеграції, що є життєво важливим для добробуту. Епізод про практичні лайфхаки (Епізод 6) безпосередньо розв'язує проблеми повсякденного життя та доступу до необхідних ресурсів. Структура подкасту, що відображає поширені стадії культурного шоку, може допомогти нормалізувати процес адаптації та надати своєчасну підтримку на різних етапах.

Аналіз викликів та можливостей дозволив сформувати детальні характеристики цільової аудиторії розробленої серії подкастів (див. табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Характеристика цільової аудиторії подкасту «Гід з адаптації в Чехії»

Критерій	Характеристика	Потреби та виклики
Демографічна група	Українська молодь віком 10-24 років (особливий фокус на 15-24 роки), яка переїхала до Чехії після лютого 2022 р.	Необхідність адаптації до нового соціокультурного середовища.
Кількісні показники	Понад 110 600 осіб (10-24 роки); понад 70 000 (15-24 роки); близько 22 000 (15-17 років).	Велика та різномісна група, що потребує диференційованого підходу до контенту.
Соціальний статус	Учні шкіл, студенти, молоді спеціалісти, особи, що шукають роботу або вже працевлаштовані (часто на низькокваліфікованих посадах).	Інтеграція в освітні заклади, пошук роботи відповідно до кваліфікації, подолання економічних труднощів
Психологічний стан	Переживають стрес, пов'язаний з війною, переїздом, невизначеністю. 45% виявляють симптоми депресії чи тривожності. Можлива травма, емоційний дистрес.	Потреба в психологічній підтримці, нормалізації досвіду, інформації про доступні послуги психологічної допомоги.
Мовна компетенція	Мають значний мовний бар'єр у чеській мові, що впливає на освіту, працевлаштування та доступ до послуг.	Потреба в ресурсах для вивчення чеської мови, поради щодо подолання мовного бар'єру, інформація чеською та/або українською мовами.
Інформаційні потреби	Інформація про освіту, працевлаштування, житло, юридичні питання, медичне обслуговування, культурні особливості, можливості для розвитку та дозвілля. Потреба в практичних порадах та історіях успіху.	Отримання релевантної, достовірної та легкодоступної інформації.
Соціальні потреби	Потреба в інтеграції, спілкуванні, налагодженні соціальних зв'язків як з українською громадою, так і з чеським суспільством. Ризик соціальної ізоляції.	Сприяння комунікації, інформація про молодіжні ініціативи, волонтерство, культурні заходи. Формування відчуття спільноти.
Ставлення до адаптації	Прагнення адаптуватися, але стикаються з численними перешкодами. Досвід багатогранний: є труднощі, але й можливості (доступна освіта, кар'єрні перспективи, система підтримки).	Потреба в збалансованій інформації, яка визнає проблеми, але й показує шляхи їх вирішення та наявні можливості. Мотивація та надання інструментів для подолання труднощів.

Ефективне поширення контенту є ключовим для досягнення цільової аудиторії. Враховуючи специфіку аудиторії – молодь, яка активно користується

цифровими технологіями, – стратегія поширення подкасту «Гід з адаптації в Чехії» фокусуватиметься на соціальній мережі «TikTok». Технічні характеристики формату на «TikTok»:

- вертикальний формат відео;
- коротка тривалість окремих відео (оптимально до 60-90 секунд);
- активне використання текстових накладень, субтитрів для кращого сприйняття інформації;
- чіткі та привабливі обкладинки для відео, особливо якщо вони є частиною серії.

Одним з рекомендованих каналів стане Tik-Tok канал громадської організації «Яскрава країна».

ГО «Яскрава країна» (ЄДРПОУ 35862919), заснована 14 квітня 2008 року в Дніпрі, Україна, є значним гравцем у сфері культурного та молодіжного розвитку. Основна місія ГО «Яскрава країна» полягає у підтримці молодіжного руху та підготовці молодих лідерів, об'єднуючи понад 500 активістів у 16 регіональних осередках. Організація активно працює над створенням платформи для розвитку молодих талантів, надаючи їм можливість проявити себе та розвинути свої здібності у різних напрямках мистецтва, таких як музика, танці, театр та образотворче мистецтво. Вона підтримує участь українських дітей та молоді у міжнародних заходах, таких як «Summer art fest» у Болгарії, дні української культури в Каталонії та проєкт «Різдво разом з Україною». Ці заходи спрямовані на виявлення та підтримку талановитих дітей та молоді, сприяючи культурному обміну та підвищенню рівня їхньої професійної підготовки. Крім того, «Яскрава країна» регулярно проводить освітні майстер-класи та тренінги. Організація активно працює над розвитком творчості серед дітей та молоді, створюючи платформу для реалізації їхніх талантів у різних напрямках мистецтва. Кінцева мета – підвищити рівень освіти та соціально-культурного розвитку суспільства через роботу з молоддю. При цьому ГО «Яскрава країна»

має розгалужену цифрову присутність, що включає веб-ресурси та соціальні мережі.

До людських ресурсів належать, ведуча і автор – особи, які добре орієнтуються в тематиці адаптації, мають приємний голос, вміють вести розмову та ставити запитання. Причому ідеально, якщо це будуть представники цільової аудиторії або люди з досвідом роботи з нею. Також, це гості подкасту, зокрема молоді українці, які вже мають досвід адаптації в Чехії та можуть поділитися своїми історіями успіху й лайфхаками.

Технічні ресурси охоплюють обладнання для запису, таке як мікрофони, що можуть варіюватися від USB-мікрофонів для початківців до більш професійних XLR-мікрофонів з аудіоінтерфейсом. Також сюди входить програмне забезпечення: для запису та редагування аудіо (наприклад, безкоштовний «Audacity», або професійні «Adobe Audition», «Reaper», «Hindenburg Journalist») та для онлайн-запису інтерв'ю («Zoom»). Невід'ємною частиною є музика та звукові ефекти – ліцензійна або безкоштовна – для заставок, фону та переходів, яку можна знайти, наприклад, у «YouTube».

Інформаційні ресурси включають ретельне дослідження тем, що передбачає збір актуальної інформації з офіційних джерел, таких як державні установи Чехії та посольство України, а також звітів неурядових організацій, статистичних даних і новинних ресурсів. Крім того, потрібні аналітичні дані для відстеження статистики прослуховувань та демографії аудиторії, що дозволить коригувати контент-стратегію.

Нарешті, за потреби, можуть знадобитися фінансові ресурси для придбання обладнання та програмного забезпечення.

Отже, успішне створення серії подкастів, зокрема «Гіду з адаптації в Чехії», нерозривно пов'язане з глибоким аналізом цільової аудиторії. Це молоді українці, що стикаються з комплексом викликів, від мовного бар'єру та інтеграції в освітню систему до соціально-культурних, психологічних та економічних труднощів.

Водночас вони мають доступ до певних можливостей у новій країні, що вимагає від подкасту збалансованого представлення реалій. Стратегічний вибір соціальної мережі «TikTok» як основного каналу поширення зумовлює необхідність адаптації контенту до формату коротких, візуально привабливих вертикальних відео з активним використанням текстових накладень та чітких обкладинок, що відповідає медіаспоживанню молоді. Для реалізації такого проєкту ключовим є залучення відповідних людських ресурсів, зокрема ведучої-автора та гостей з релевантним досвідом, а також технічного (мікрофони, програмне забезпечення для запису та редагування, музика) та інформаційного (дослідження тем, аналітика аудиторії) забезпечення, що в сукупності формує основу для створення якісного, емпатійного та затребуваного інформаційного продукту, здатного ефективно підтримати цільову аудиторію на шляху інтеграції.

РОЗДІЛ 3

СТВОРЕННЯ ТА ПОШИРЕННЯ СЕРІЇ ПОДКАСТІВ ГІД ПО АДАПТАЦІЇ В ЧЕХІЇ»

Розроблена концепція серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії» передбачає створення та поширення інформаційного продукту, орієнтованого на молодих українців у Чеській Республіці, з використанням виключно платформи «TikTok». Такий підхід зумовлений прагненням максимально охопити цільову аудиторію (15-24 роки), для якої «TikTok» є одним із ключових каналів споживання контенту та отримання інформації у швидкому та візуально привабливому форматі. Мета полягає у підвищенні обізнаності щодо важливих аспектів адаптації, наданні практичних порад, емоційної підтримки та формуванні онлайн-спільноти безпосередньо на платформі.

Створення інформаційного продукту у форматі серії коротких відео-подкастів (далі – TikTok-епізодів), що базуються на розробленій структурі випусків, для успішної комунікаційної кампанії на платформі «TikTok» є багатограним процесом. Він вимагає системного підходу та ретельної координації, адаптованої до специфіки платформи, де традиційно довші аудіоформати трансформуються у візуально насичені, короткі та динамічні відео. Нами було виділено ключові етапи, які забезпечуватимуть ефективність та релевантність кінцевого продукту (див. рис. 3.1).

З рис. 3.1 бачимо, що першим етапом є стратегічне планування та дослідження. Даний етап, враховуючи розроблену серію випусків, включав:

- визначення мети за мотивами випусків. Кожен традиційний випуск подкасту (наприклад, «Мовний бар'єр та освіта» або «Працевлаштування») розглядається як тематичний блок, що трансформується у серію TikTok-епізодів. Мета кожного такого епізоду – розкрити ключові аспекти теми випуску через

короткі, змістовні та візуально привабливі відео, що спонукають до перегляду наступних частин;

Рис. 3.1 Етапи створення TikTok-епізодів для «Гід з адаптації в Чехії»

- аналіз цільової аудиторії на «TikTok». Даний крок необхідний для підтвердження релевантності обраних тем (вступ, мова, освіта, робота, культурний шок, волонтерство, лайфхаки) для української молоді (15-24 роки) в Чехії та вивчення найкращих способів подачі цього контенту на «TikTok»;

- аналіз подачі схожих тем на «TikTok». Для успішної реалізації обраної серії подкастів необхідне попереднє дослідження, як подібні інформаційні або освітні теми (адаптація, мова, кар'єра, волонтерство) представлені іншими креаторами. Метою цього кроку є виявлення успішних форматів та візуальних рішень;

- виділення основних ідей та форматів для TikTok-епізодів з кожного випуску. Наприклад, для Випуску 1 («Чому ми тут?») – може бути розроблена серія з 2-3 TikTok-відео. Вони охоплять знайомство з ведучою, валідацію почуттів мігрантів, заклик до взаємодії. Для Випуску 5 («Молодіжні ініціативи»),

можуть бути створені окремі TikTok-відео про кожну платформу чи організацію з таблиці, короткі кліпи з інтерв'ю з волонтером.

Другий етап – концептуалізація та розробка контенту (адаптація для TikTok). Він фокусується на творчій адаптації наданих планів випусків у сценарії для «TikTok». Цей етап передбачає розробку концепції TikTok-епізодів, де кожен попередньо спланований випуск подкасту перетворюється на логічно пов'язаний міні-серіал. Наприклад, Випуск 4, присвячений культурному шоку в Чехії, можна розбити на декілька окремих TikTok-епізодів. Вони висвітлюватимуть різні культурні відмінності чи поради. Наступним кроком є створення сценаріїв для цих окремих TikTok-епізодів шляхом переписування діалогів та монологів ведучої з детальних планів у короткі, ємкі репліки. Так, розповідь Андрія з Випуску 2 про мовні курси може бути розділена на 2 TikTok-відео на теми «Чому я вчу чеську?», «Найскладніше у вивченні + порада» та «Де я практикую мову?». Важливою частиною цього етапу є візуалізація інформації. Для цього продумується, як текстовий контент так таблиці. Наприклад, таблиці з Випусків 5 та 6, будуть представлені візуально – через текстові накладки, анімовану графіку, скрінкасти, фото-колажі у форматі TikTok-каруселей (серії фото в одному відео). Або через серію коротких відео, де кожен пункт таблиці стає окремим слайдом чи коротким поясненням. Паралельно відбувається розробка загального візуального стилю, що включає використання впізнаваних елементів, таких як кольори, шрифти та заставка, для всіх TikTok-епізодів, що належать до серії «Гід з адаптації в Чехії». Нарешті, в кожен TikTok-епізод інтегруються заклики до дії (СТА), що спонукають аудиторію підписатися, коментувати, ставити запитання або переходити до наступної частини серії. наприклад, за допомогою фрази «Продовження про ресурси для волонтерства – у наступному відео!».

На етапі виробництва та оптимізації для «TikTok» відбувається безпосереднє створення відеоконтенту. Цей процес розпочинається зі зйомки та запису аудіо. Він включає запис ведучої та коротких фрагментів інтерв'ю з гостями, як це було передбачено у Випусках 2, 3 та 5. При цьому особлива увага приділяється чіткості звуку. Далі слідує монтаж відео, під час якого створюються динамічні вертикальні ролики з використанням візуальних ефектів, фільтрів та, за потреби, популярної музики з бібліотеки «TikTok». Але її слід використовувати обережно, щоб вона не перекривала основну інформацію. Інформаційні блоки, заплановані у Випусках 4, 5 та 6, на цьому етапі можуть бути подані через анімований текст або інфографіку. Важливою складовою є SEO-оптимізація для «TikTok». Тому для кожного окремого TikTok-епізоду будуть ретельно підібрані релевантні хештеги (наприклад, #ГідАдаптаціїЧехія, #ЧеськаМова, #ОсвітаЧехія, #РоботавПразі, #КультурнийШокЧехія, #ВолонтерствоЧехія, #ЛайфхакиЧехія). Також будуть підібрані ключові слова, що інтегруватимуться в опис відео та безпосередньо на саме відео. Крім того, для зручності користувачів і легкої навігації на сторінці профілю буде розроблено привабливі обкладинки для кожного TikTok-ролика. Нарешті, невід'ємною частиною цього етапу є врахування юридичних аспектів, зокрема отримання згоди від гостей на використання їхніх зображень та висловлювань у форматі коротких відео.

Етап поширення та промоції на «TikTok» включатиме публікацію та просування створених TikTok-епізодів. На цьому етапі будуть активно використовуватися функції «TikTok», такі як проведення прямих ефірів для обговорення тем випусків (наприклад, за мотивами Випуску 1 або для відповідей на запитання після серії про працевлаштування з Випуску 3). Також планується створення «плейлистів» на платформі для зручного групування епізодів за відповідними темами. Невід'ємною частиною даного етапу є активна комунікація з аудиторією, що передбачає оперативні відповіді на коментарі під кожним

TikTok-епізодом, заохочення до дискусій і використання отриманих коментарів як джерела ідей для створення майбутніх коротких відео.

Етап моніторинг, аналіз та оптимізація включатиме:

- збір даних «TikTok Analytics» для кожної серії TikTok-епізодів. Метою цього кроку є аналіз того, які теми (адаптовані випуски) викликають найбільший інтерес, які формати подачі інформації (наприклад, поради від ведучої, кліпи з інтерв'ю, інфографіка) є найефективнішими;

- аналіз коментарів та зворотного зв'язку для виявлення запитів на більш детальне розкриття певних підтем з оригінальних випусків. Цей крок може стати основою для додаткових TikTok-епізодів;

- оптимізація, що передбачає коригування контент-плану, тривалості, візуального оформлення майбутніх TikTok-епізодів на основі отриманих даних

Дотримання цих етапів, орієнтованих на специфіку TikTok та інтеграцію розроблених тем випусків, дозволить створити цілісний та ефективний інформаційний продукт.

Поширення інформаційного продукту серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії» здійснювалося виключно через спеціально створений TikTok-акаунт проєкту @podcast_uacz. Кожен із розроблених випусків подкасту буде адаптовано у формат серії коротких, взаємопов'язаних TikTok-відео, що дозволить зберегти глибину тем, водночас відповідаючи вимогам платформи щодо динамічності та стислості.

Отже, створення та поширення серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії» для молодих українців у Чеській Республіці буде реалізовано через інноваційний підхід. Він передбачає ексклюзивне використання платформи TikTok (@podcast_uacz) та ретельну адаптацію традиційних концепцій подкаст-випусків у формат коротких, візуально насичених відео-епізодів. Цей багатогранний процес охопить п'ять ключових етапів: стратегічне планування з аналізом цільової аудиторії та релевантного контенту на TikTok; концептуалізацію та

розробку сценаріїв, що трансформували зміст запланованих випусків у динамічні TikTok-епізоди з продуманою візуалізацією інформації та інтерактивними закликами до дії; безпосереднє виробництво та оптимізацію відео, включаючи зйомку, монтаж, SEO-оптимізацію з використанням тематичних хештегів та створення привабливих обкладинок; активне поширення та промоцію через функції платформи, зокрема публікацію серіями та взаємодію з аудиторією; постійний моніторинг, аналіз зібраних даних та зворотного зв'язку для подальшої оптимізації контенту. Дотримання цих послідовних кроків дозволить створити цілісний та ефективний інформаційний продукт, спрямований на підвищення обізнаності, надання практичної й емоційної підтримки та формування онлайн-спільноти для української молоді на шляху їхньої інтеграції в Чехії.

ВИСНОВКИ

1. Досліджено теоретичні та прикладні основи створення подкаст-серій як інструменту інформаційної підтримки соціальних проєктів. Створення серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії» ґрунтуватиметься на глибокому аналізі потреб української молоді, що опинилася в Чеській Республіці внаслідок повномасштабного вторгнення, та наявного інформаційного середовища. В умовах значної конкуренції розроблена серія подкастів вирізняється унікальною ціннісною пропозицією, орієнтованою на цільову аудиторію 15-24 років, що включає практичну спрямованість контенту, емпатійний підхід, залучення різноманітних голосів та прагнення до формування спільноти. Реалізуючись як інформаційно-практичний, соціально-підтримуючий та інтеграційний проєкт, серія має чітко визначені завдання, від інформування до емоційної підтримки та полегшення інтеграції. З огляду на заплановане ексклюзивне поширення через «TikTok», традиційний формат подкасту трансформується у гібридний, багатокomпонентний підхід, де кожен випуск адаптується у серію коротких, візуально насичених відео-епізодів, поєднуючи монологи ведучої, інтерв'ю з гостями та візуалізовані інформаційні блоки. Такий формат дозволить забезпечити ефективне донесення ключових повідомлень та досягнення поставлених цілей у специфічному медіасередовищі. Новизна проєкту полягає не стільки в окремих елементах, скільки в їх унікальному поєднанні та адаптації. Буде створено спеціалізований, багатосерійний інформаційно-підтримуючий продукт у форматі відео-подкасту для молодих українських біженців, що розповсюджується виключно через TikTok, з метою полегшення їхньої інтеграції та формування спільноти.

2. Визначено особливості створення серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії»: цільову аудиторію, її потреби та виклики, ключові теми, канали поширення, необхідні ресурси. Успішне створення серії подкастів, зокрема «Гіду

з адаптації в Чехії», нерозривно пов'язане з глибоким аналізом цільової аудиторії. Це молоді українці, що стикаються з комплексом викликів, від мовного бар'єру та інтеграції в освітню систему до соціально-культурних, психологічних та економічних труднощів. Водночас вони мають доступ до певних можливостей у новій країні, що вимагає від подкасту збалансованого представлення реалій. Стратегічний вибір соціальної мережі «TikTok» як основного каналу поширення зумовлює необхідність адаптації контенту до формату коротких, візуально привабливих вертикальних відео з активним використанням текстових накладень та чітких обкладинок, що відповідає медіаспоживанню молоді. Для реалізації такого проєкту ключовим є залучення відповідних людських ресурсів, зокрема ведучої-автора та гостей з релевантним досвідом, а також технічного (мікрофони, програмне забезпечення для запису та редагування, музика) та інформаційного (дослідження тем, аналітика аудиторії) забезпечення, що в сукупності формує основу для створення якісного, емпатійного та затребуваного інформаційного продукту, здатного ефективно підтримати цільову аудиторію на шляху інтеграції.

3. Проаналізовано процес розробки, створення та поширення контенту для серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії». Створення та поширення серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії» для молодих українців у Чеській Республіці буде реалізовано через інноваційний підхід. Він передбачає ексклюзивне використання платформи TikTok (@podcast_uacz) та ретельну адаптацію традиційних концепцій подкаст-випусків у формат коротких, візуально насичених відео-епізодів. Цей багатогранний процес охопить п'ять ключових етапів: стратегічне планування з аналізом цільової аудиторії та релевантного контенту на TikTok; концептуалізацію та розробку сценаріїв, що трансформували зміст запланованих випусків у динамічні TikTok-епізоди з продуманою візуалізацією інформації та інтерактивними закликами до дії; безпосереднє виробництво та оптимізацію відео, включаючи зйомку, монтаж, SEO-оптимізацію з використанням тематичних хештегів та створення привабливих

обкладинок; активне поширення та промоцію через функції платформи, зокрема публікацію серіями та взаємодію з аудиторією; постійний моніторинг, аналіз зібраних даних та зворотного зв'язку для подальшої оптимізації контенту. Дотримання цих послідовних кроків дозволить створити цілісний та ефективний інформаційний продукт, спрямований на підвищення обізнаності, надання практичної й емоційної підтримки та формування онлайн-спільноти для української молоді на шляху їхньої інтеграції в Чехії.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОДУКТ. СЕРІЯ ПОДКАСТІВ «ГІД ПО АДАПТАЦІЇ В ЧЕХІЇ»

Процес створення Випуску 1, вступного епізоду «Чому ми тут?», для серії подкастів «Гід з адаптації в Чехії» у форматі TikTok-відео проходив у п'ять основних етапів. На першому етапі, концептуалізації та планування TikTok-серії, було визначено ключову мету для TikTok. Нею стала коротко та емпатійно представити подкаст-серію, познайомити аудиторію з ведучою Єлизаветою, окреслити проблематику та цілі, а також стимулювати первинне залучення та підписку. Для цього оригінальну 4-хвилинну структуру проаналізували на ключові смислові блоки та ухвалили рішення розбити загальний зміст на 2-3 коротких TikTok-відео тривалістю приблизно 90 секунд кожне, щоб утримати увагу аудиторії платформи. Так, було заплановано TikTok-епізод 1.1 «Знайомство та анонс» (адаптація сегменту 0:00-1:00) з фокусом на привітанні, представленні ведучої, назви подкасту та його загальної спрямованості; TikTok-епізод 1.2 «Емоційний зв'язок та валідація» (адаптація сегменту 1:00-2:00), що акцентує на контексті переїзду української молоді до Чехії, визнанні труднощів адаптації та нормалізації пов'язаних почуттів. Та TikTok-епізод 1.3 «Мета подкасту та заклик до дії» (адаптація сегменту 2:00-3:50), який пояснює користь подкасту та закликає до взаємодії. Паралельно визначалася візуальна концепція серії: дружній та відкритий стиль ведучої, нейтральний або з легкими тематичними елементами фон для зйомки, а також планувалося використання текстових накладень для ключових фраз та закликів до дії. Завершував цей етап підбір енергійної, але змістовної фонові музики для вступу та завершення кожного TikTok-епізоду, з урахуванням ліцензійних умов для «TikTok».

Другий етап полягав у розробці сценаріїв для окремих TikTok-епізодів. Оригінальний текст ведучої з похвилинної структури було скорочено та перефразовано для кожного TikTok-відео задля забезпечення лаконічності,

динаміки та утримання уваги. Наприклад, сценарій для TikTok 1.1 звучав так: «Привіт усім! Я Єлизавета, і це наш «Гід по адаптації в Чехії» на TikTok! Тут ми разом будемо розбиратися з життям, навчанням та роботою українців у цій країні. Готові до корисних порад та реальних історій? Тоді поїхали!». Для TikTok 1.2: «Багато хто з нас у Чехії не за власним бажанням – війна змінила все. Хтось приїхав за мрією про освіту чи кар'єру. Та шлях адаптації – це виклик: нова мова, культура, правила... Відчуваєте невизначеність, стрес? Це нормально. Ви не самі!». Для TikTok 1.3: «Наш «Гід» тут, щоб допомогти! Ситуація змінюється, і ми будемо тримати вас в курсі. Підписуйтесь, щоб не пропустити важливе! Діліться з друзями! Які теми вас хвилюють? Пишіть у коментарях або в Direct. Ваш фідбек – безцінний!». Також на цьому етапі детально планувалися візуальні елементи для кожного TikTok-епізоду, включаючи розташування та зміст текстових накладок (назва подкасту, ключові тези, хештеги), використання емодзі або простих графічних елементів для посилення повідомлення та чіткі візуальні заклики до дії, як-от анімована стрілка «Підпишись».

Третій етап – виробництво, тобто зйомка та запис. Спочатку було обрано локацію на природі зі спокійною атмосферою та хорошим освітленням, а також проведено тестування камери смартфона та мікрофона для забезпечення якісного зображення та звуку. Потім записано відео для кожного з трьох запланованих TikTok-епізодів, промовляючи адаптовані сценарії, причому для кожного відео було зроблено кілька дублів. Під час запису забезпечувався чіткий звук голосу ведучої та мінімізувалися сторонні шуми.

Четвертий етап включав постпродакшн – монтаж та оптимізацію для «TikTok». Для кожного TikTok-епізоду було вибрано найкращі дублі, відео обрізано до оптимальної довжини (близько 45-90 секунд), додано текстові накладки та субтитри для покращення доступності й утримання уваги. Також було інтегровано підібрану вступну та завершальну музику та застосовано базову корекцію кольору та звуку. Окрему увагу приділили SEO-оптимізації. Тому для

кожного TikTok-відео підбрали релевантні хештеги (#ГідАдаптаціїЧехія #УкраїнціВЧехії #АдаптаціяЧехія #ЖиттявЧехії #НовеЖиття #УкраїнськаМолодь #CzechAdaptationGuide). Також були сформульовані описи, що містять ключові слова і заклики до дії. Крім того, розроблено візуально схожі та інформативні обкладинки для трьох TikTok-відео, що вказують на їхню приналежність до вступної серії, наприклад, з нумерацією «Частина 1», «Частина 2», «Частина 3».

На п'ятому, завершальному, етапі буде відбуватися фінальний перегляд та підготовка до публікації. Всі три TikTok-епізоди буде ретельно переглянуто для контролю якості, перевірки на наявність помилок та відповідності загальній концепції. Після затвердження фінальних версій буде складено графік публікації. Таким чином, оригінальний 4-хвилинний вступний випуск подкасту було послідовно трансформовано у серію з трьох коротких, динамічних та візуально адаптованих TikTok-відео, повністю готових.

Посилання на перший епізод:
https://www.tiktok.com/@podcast_uacz/video/7509581064017382678

Сам текст подкасту представлений нижче.

Випуск 1. Вступний епізод. «Чому ми тут?»

Мета – представити подкаст, встановити зв'язок з аудиторією, окреслити мету та структуру серії.

Тривалість ~ 4 хвилини.

Похвилинна структура:

(0:00-1:00) Вступна музика та привітання. Рекомендована енергійна, але змістовна музика.

Ведуча: Привіт усім! Мене звати Єлизавета, і я рада вітати вас на першому епізоді нашого подкасту «Гід по адаптації в Чехії». Це місце, де ми будемо говорити про наш з вами досвід життя, навчання та роботи у цій прекрасній країні.

(1:00-2:00) «Чому?» контекст та валідація.

Ведуча: Багато хто з нас опинився тут не за власним бажанням, шукаючи безпеки від війни. Інші приїхали раніше, мріючи про європейську освіту чи нові кар'єрні можливості. Тисячі молодих українців зараз називають Чехію своїм тимчасовим або, можливо, й постійним домом. Але цей шлях не завжди легкий. Нова мова, культура, правила ... Іноді здається, що ти сам на сам із цими викликами. Відчуття невизначеності, туга за домом, стрес – це все знайоме багатьом. І це нормально.

(2:00-3:50) Ключові висновки, заклик до дії та залучення.

Ведуча: Ситуація постійно змінюється – правила перебування, умови допомоги. Ставлення суспільства теж динамічне, хоча останні дані показують позитивні тенденції до сприйняття інтеграції.

Тому ми дуже хочемо, щоб цей подкаст був справді корисним для вас. Підписуйтесь, де б ви нас не слухали, діліться з друзями, яким це може бути цікаво. А головне – пишіть нам! Які теми вас хвилюють? Які питання ви хотіли б обговорити? Можливо, ви хочете поділитися своєю історією? Знаходьте нас у соціальних мережах (_____) або пишіть на електронну пошту (____). Ваш фідбек дуже важливий!

(3:50-4:00) Завершальна музика.

Далі відбувалося створення Випуску 2 «Мовний бар'єр та освіта. Чи варто вчити чеську?». Головна мета – через автентичні історії українських студентів Андрія та Максима розглянути критично важливий зв'язок між вивченням чеської мови, здобуттям освіти та успішною інтеграцією в Чехії, а також надати практичні поради та мотивацію іншим молодим українцям. Було ухвалено рішення трансформувати загальний зміст у серію з 2 коротких TikTok-відео, кожне тривалістю 2 хв. Для збереження динаміки та фокусу на конкретних аспектах досвіду кожного студента. TikTok-епізод 2.1 «Мова та освіта +

знайомство з гостями» та епізод 2.2 «Підсумки: Мова та освіта – ваші ключі до успіху в Чехії». Для відео було підібрано релевантні хештеги: #чехіяCZUA #освіта.

Випуск 2. «Мовний бар'єр та освіта. Чи варто вчити чеську?»

Мета – розглянути критично важливий зв'язок між мовою, освітою та інтеграцією, представивши автентичні історії студентів.

Учасники: ведуча, 2 українські студенти на різних етапах.

Тривалість ~ 5 хвилин.

Похвилинна структура:

(0:00-0:30) Вступна музика та представлення теми епізоду.

Ведуча: Привіт усім, це знову Єлизавета і подкаст «Гід по адаптації в Чехії». Сьогодні ми говоримо про дві надзвичайно важливі речі для адаптації – мову та освіту. Чи варто вчити чеську? Як вступити до університету? Які реальні історії стоять за цим? У нас сьогодні двоє чудових гостей-студентів: Андрій, який нещодавно почав свій шлях та Максим, який скоро завершує навчання. Вітаю вас!

(0:30-1:30) Мовна перешкода. Чому чеська важлива?

Ведуча: Давайте почнемо з мови. Багато хто з нас стикається з мовним бар'єром. Андрію, ти зараз активно вчиш чеську. Чому вирішив, що це необхідно?

Андрій: Ну, по-перше, я хочу вступати до державного університету, а там навчання чеською безкоштовне. Це великий плюс. По-друге, навіть просто в магазині чи транспорті – знання мови дуже полегшує життя. Спочатку було важко, але я ходжу на курси, які знайшов через інтеграційний центр, і потроху починаю говорити. Є ще різні додатки, мовні кафе... Головне – не боятися робити помилки.

(1:30-2:30) Історія студента 1.

Ведуча: Андрію, розкажи трохи більше про свій досвід на мовних курсах. Що було найскладніше? Які поради дав би тим, хто тільки починає?

Андрій: Найскладніше – граматика, відмінки... І вимова деяких звуків. Але викладачі терплячі, група в мене хороша, теж українці в основному. Ми

підтримуємо один одного. Порада? Говорити! Навіть якщо знаєш п'ять слів – говорити. Дивитися чеські фільми з субтитрами, слухати музику. І не боятися питати. Чехи, в більшості, дуже позитивно реагують, коли бачать, що ти намагаєшся говорити їхньою мовою. Навіть прості фрази в магазині чи кафе – це вже практика.

(2:30-4:00) Історія студента 2. Погляд у майбутнє.

Ведуча: Максиме, ти вже на фінішній прямій. Як оцінюєш свій досвід навчання в Чехії? Чи допомагає чеська освіта в пошуку роботи?

Максим: Загалом, досвід позитивний. Якість освіти висока, особливо технічної, як у моєму випадку. Чеський диплом, звісно, відкриває двері на місцевому ринку праці. Я вже почав шукати роботу, і бачу, що знання чеської мови та місцевий диплом – це великі переваги. Багато компаній співпрацюють з університетами, є ярмарки вакансій, кар'єрні центри. Звісно, конкуренція є, але шанси хороші. Головне – не лише вчитися, а й намагатися отримати якийсь практичний досвід під час навчання, стажування.

Ведуча: Тобто, ти вважаєш, що зусилля, витрачені на вивчення мови та адаптацію до системи освіти, варті того?

Максим: Однозначно. Це інвестиція в майбутнє, якщо ти плануєш залишатися тут хоча б на кілька років. Навіть якщо потім поїдеш далі, європейський диплом і знання ще однієї мови ніколи не завадять.

(4:00-5:00) Ключові висновки

Ведуча: Дякую вам усім за такі щирі та цінні історії! Отже, вчити чеську варто, особливо для освіти та кар'єри. А який ваш досвід з мовою та освітою в Чехії? Діліться своїми історіями в коментарях або пишіть нам. Дякую, що слухали «Гід по адаптації в Чехії». До зустрічі!

(Музика затихає).

ТікТок-епізод 2.1 «Мова та освіта + знайомство з гостями» вже було опубліковано та проаналізовано його статистику (див. рис. 1).

Рис. 1 Статистика епізоду подкасту 2.1 «Мова та освіта + знайомство з ГОСТЯМИ»

В результаті аналізу було зроблено висновок, що незважаючи на 225 початкових переглядів та залучення одного нового підписника, різке падіння переглядів на графіку та критично низький коефіцієнт утримання на початку свідчать про те, що контент не відповідає очікуванням аудиторії TikTok у перші, найважливіші секунди. Даний аналіз було враховано при створенні наступних епізодів.

Посилання на епізод:
https://www.tiktok.com/@podcast_uacz/video/7507730244766469378

Далі було відзнято Випуск 3 «Працевлаштування. Де шукати роботу, які виклики чекають?». Цей матеріал (інтерв'ю з гостею) було відзнято одним

безперервним епізодом (~4 хвилини), а потім адаптовано для поширення у форматі серії коротких відео на TikTok. Головна мета випуску – надати практичні поради щодо пошуку роботи в Чехії, обговорити поширені перешкоди та надихнути історією успіху Ірини.

Посилання на випуск:
https://www.tiktok.com/@podcast_uacz/video/7507398145337249046

Текст випуску представлений нижче.

Випуск 3. «Працевлаштування. Де шукати роботу, які виклики чекають?»

Мета – надати практичні поради щодо пошуку роботи, обговорити поширені перешкоди у працевлаштуванні та надихнути історіями успіху. Формат зосереджений на інтерв'ю.

Учасники: ведуча і молода українка, що працює не за фахом.

Тривалість ~ 4 хвилини

Похвилинна структура:

(0:00-0:30) Вступна музика та представлення теми епізоду.

Ведуча: Всім привіт! В ефірі «Гід по адаптації в Чехії», і я Єлизавета. Сьогодні говоримо про те, що хвилює багатьох – про роботу. Де її шукати в Чехії? Які виклики чекають на українську молодь? Як знайти своє місце на ринку праці? У нас сьогодні в гостях Ірина, яка вже успішно працює та інтегрувалася в чеський колектив. Вітаю вас!

(0:30-1:30) Інтерв'ю 1. Перші кроки і студентські підробітки

Ведуча: Ірино, ти студентка і працюєш. Як тобі вдалося знайти підробіток? Чи легко поєднувати?

Ірина: Я шукала через знайомих спочатку, потім дивилася на сайтах вакансій, таких як Jobs.cz або Prace.cz. Знайшла роботу в кафе. Мови вистачає для спілкування з клієнтами. Поєднувати непросто, особливо під час сесії, але це дає

фінансову незалежність і досвід. Багато студентів так працюють. Головне – правильно розрахувати час і сили.

(1:30-2:30) Стратегії пошуку роботи та ресурси.

Ведуча: Де ще можна шукати роботу, крім великих порталів?

Ірина: Дуже раджу звернутися до Бюро праці (Úřad práce). Вони мають свою базу вакансій, можуть запропонувати курси перекваліфікації або чеської мови. Також є спеціалізовані ресурси для українців, наприклад, сайт NasiUkrajinci.cz. І, звісно, неурядові організації, як SIMI чи ICP, часто мають консультантів з працевлаштування і можуть допомогти з резюме та підготовкою до співбесіди.

(2:30-3:00) Знай свої права та підтримку.

Ведуча: Дуже важливо також знати свої трудові права в Чехії. Де шукати інформацію, якщо виникають проблеми з роботодавцем?

Ірина: Знову ж таки, Бюро праці може надати консультацію. Також юридичну допомогу, часто безкоштовну, надають НУО, такі як SIMI або інтеграційні центри. Є гарячі лінії. Не варто боятися відстоювати свої права.

(3:00-3:30) Ключові висновки

Ведуча: Дякую вам за відвертість! Отже, підсумуємо: робота в Чехії є, але пошук вимагає зусиль, знання мови та розуміння місцевих реалій. Не бійтеся починати з простішого, але прагніть до роботи за кваліфікацією. Використовуйте всі доступні ресурси: портали вакансій (Jobs.cz, Prace.cz, Layboard та інші), Бюро праці (Úřad práce), НУО (SIMI, ICP, NasiUkrajinci.cz). Знайте свої права і не соромтеся звертатися по допомогу.

(3:30-4:00) Завершальна музика та заклик ділитися досвідом.

Ведуча: А який ваш досвід пошуку роботи в Чехії? З якими викликами стикалися ви? Діліться в коментарях! Дякую, що були з нами. Почуємось!

(Музика затихає)

Статистику відзнятого відео продемонстровано на рис. 2.

Дане відео мало більшу кількість переглядів (547) та 3 нових підписника. Хоча варто відмітити проблему з утриманням.

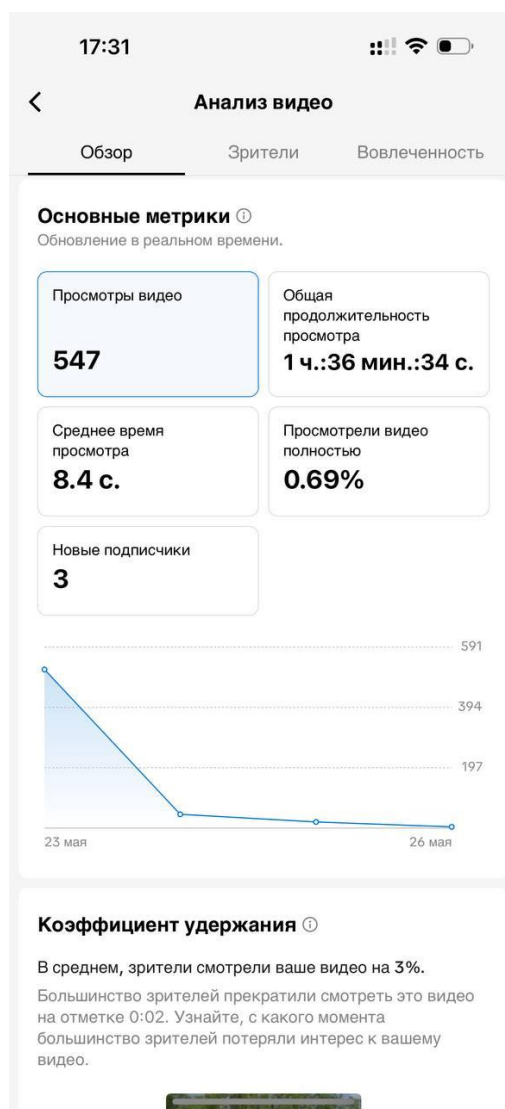

Рис. 1 Статистика Випуску 3 «Працевлаштування. Де шукати роботу, які виклики чекають?»

Зйомка Випуску 4 «Життя у Чехії. Культурний шок та особливості місцевого життя», що є розповіддю ведучої тривалістю близько 8 хвилин, матиме низку особливостей, зумовлених його подальшою адаптацією для платформи TikTok. По-перше, для полегшення подальшого монтажу на короткі TikTok-епізоди, матеріал будемо знімати окремими логічними частинами, наприклад,

кожен пункт про культурні відмінності чи особливості менталітету. Причому кожна така частина має починатися з виразного «хука» для зачіпки уваги. По-друге, для уникнення монотонності 8-хвилинної розповіді однієї людини, навіть при подальшій нарізці, важливо забезпечити візуальну динаміку. Тому буде використовуватись кілька ракурсів камери, наприклад, середній та крупніший план, або періодично змінюватиметься позиція ведучої. Також критично важливою є експресивність ведучої – її енергійність, використання жестів, міміки та інтонаційних акцентів, адаптованих для кожного смислового сегмента, та вибір візуально приємного, але не відволікаючого фону. По-третє, безумовний пріоритет буде надано якості аудіо та відео: використання якісного мікрофона для забезпечення чіткості та розбірливості мови ведучої є критичним, так само як і забезпечення рівномірного та достатнього освітлення її обличчя. По-четверте, оскільки кінцевим продуктом будуть TikTok-відео, планується знімати одразу у вертикальному форматі. Таким чином, ключовим завданням під час зйомки цього випуску буде створення достатньо динамічного та візуально цікавого вихідного матеріалу, який згодом можна буде легко та ефективно розділити на серію захоплюючих TikTok-епізодів, кожен з яких розкриватиме окремий аспект культурного шоку чи особливостей чеського життя. Така сама стратегія плануватиметься і для Випуску 5.

Текст 4 та 5 випусків представлено нижче.

Випуск 4. «Життя у Чехії. Культурний шок та особливості місцевого життя»

Мета – допомогти молодим українцям зрозуміти та впоратися з культурним шоком, пояснити ключові особливості чеського менталітету та соціальних норм, надаючи практичні поради для кращої адаптації.

Формат – розповіді ведучої, аналіз культурних відмінностей.

Тривалість ~8 хвилин.

Похвилинна структура:

(0:00-0:30) Вступна музика та привітання. Звучить енергійна, позитивна музика.

Ведуча: Привіт усім! Це подкаст «Гід по адаптації в Чехії», ваш гід у чеському житті. Сьогодні ми зануримося в тему, яка торкається кожного, хто переїхав до нової країни. Будемо говорити про те, що дивує, іноді спантеличує, а іноді й захоплює у чеському житті – про культурні відмінності та місцевий менталітет. Як зрозуміти чехів і знайти з ними спільну мову? Залишайтеся з нами!

(0:30-1:00) Що таке культурний шок і чому це нормально?

Ведуча: Переїзд в іншу країну – це завжди виклик. Нова мова, нові правила, нові люди... І раптом ви помічаєте, що звичні речі тут роблять інакше, а поведінка місцевих здається дивною або незрозумілою. Це і є культурний шок – абсолютно нормальна реакція на незвичне середовище. Можливо, ви відчуваєте розгубленість, нерозуміння, іноді навіть роздратування чи сум за домом. Важливо знати – ви не одні, через це проходять майже всі. Це не означає, що вам тут не подобається або ви не зможете адаптуватися. Це лише етап. І перший крок до того, щоб почуватися комфортніше – це спробувати зрозуміти ці відмінності.

(1:00-3:00) «Це мене здивувало!». Типові ситуації та відмінності.

Ведуча: Давайте розберемо кілька типових ситуацій, які часто викликають подив в українців у Чехії:

- прямолінійність у спілкуванні. Чехи цінують чесність і можуть говорити досить прямо, іноді без пом'якшень, до яких ми звикли. Це не грубість, а скоріше бажання бути зрозумілими та уникнути непорозумінь. Вони очікують такої ж відвертості у відповідь;
- вітання. Тут заведено вітатися майже з усіма – в ліфті, в маленькому магазині, іноді навіть на вулиці в невеликих містечках. Це знак ввічливості. А от рукоштовання між чоловіками при кожній зустрічі, як в Україні, тут менш поширене – частіше при знайомстві чи прощанні;

- публічна поведінка. Гучно сякатися в громадському місці – цілком нормально, бо вважається кращим, ніж постійно шморгати носом. А от голосно розмовляти по телефону в транспорті чехи не люблять;

- гроші та планування. Роздільна оплата рахунку в кафе чи ресторані – звична справа, навіть якщо вас запросили. Чехи загалом дуже практичні та економні. Вони радше оберуть функціональну річ, ніж щось суто емоційне, і цінують зручний одяг більше за модні тренди. Також будьте готові, що тут люблять планувати все заздалегідь – вирішити щось важливе «з сьогодні на завтра» буває складно.

Ведуча: Часто саме різниця між чеською практичністю, певною стриманістю і нашою, українською, більшою емоційністю та спонтанністю стає джерелом непорозумінь. Чеська стриманість – це не холодність, а українська відкритість – не нав'язливість. Це просто різні культурні коди. Розуміння цього допомагає уникнути хибних висновків і будувати кращі стосунки.

(3:00-5:00) Глибше занурення. Розуміння чеського менталітету.

Ведуча: Давайте спробуємо ще глибше зрозуміти чеський характер та виділимо такі особливості:

- неконфліктність і прямота. Чехи зазвичай уникають відкритої агресії чи сварок. Але це не означає, що вони мовчатимуть, якщо їм щось не подобається. Вони просто скажуть про це прямо, але спокійно, очікуючи такого ж раціонального обговорення у відповідь. Це важливий нюанс – спокійне пряме обговорення цінується більше за емоційну конфронтацію;

- правила і пунктуальність. Тут дуже серйозно ставляться до правил – чи то сортування сміття, чи то дотримання тиші вночі. І, звісно, пунктуальність. Запізнення вважається великою неповагою;

- релігія. Чехія – одна з найбільш атеїстичних країн Європи. Більшість людей не релігійні, хоча традиційні свята, як Різдво чи Великдень, відзначають як культурну подію. До віри інших ставляться толерантно;

- природа. Чехи обожнюють природу! Вихідні на дачі, походи в гори, прогулянки лісом – це дуже поширений вид відпочинку;
 - рівність, яка проявляється у тому, що жінки тут дуже самостійні та незалежні. Вони не чекають, що чоловік вирішуватиме всі їхні проблеми чи платитиме за них;
 - чеський гумор часто буває іронічним, саркастичним, іноді «чорним»
- Не завжди варто сприймати все буквально.

(5:00-7:00) Практичні поради. Як полегшити адаптацію?

Ведуча: Як же швидше адаптуватися і почуватися «своїм»? Ось кілька практичних порад:

Перш за все, спостерігайте та запитуйте. Якщо ви не розумієте, чому місцеві роблять щось саме так, не соромтеся ввічливо запитати – чехи зазвичай готові пояснити. Вчіть мову, бо навіть базові фрази чеською здатні творити дива, демонструючи вашу повагу до культури та значно полегшуючи повсякденне спілкування. Важливо бути відкритими, але терплячими. І хоча чехи легко йдуть на контакт, глибока дружба потребує часу. Шукайте спільні інтереси: спорт, музика, хобі чи настільні ігри є чудовим способом знайти однодумців та інтегруватися в місцеву спільноту. Намагайтеся не порівнювати постійно «а в нас...». Адже кожна країна унікальна. Приймайте відмінності як новий досвід, а не як щось «неправильне». Нарешті, зберігайте почуття гумору. Іноді найкращий спосіб впоратися з непорозумінням – це просто посміятися над ним разом.

(7:00-7:30) Ключові висновки

Ведуча: Отже, підсумуємо. Культурний шок – це нормально і тимчасово. Ключ до адаптації – це відкритість, терпіння, бажання зрозуміти і, звісно, трохи гумору. Не забувайте, що існують організації, які допомагають іноземцям інтегруватися та краще зрозуміти місцеву культуру. Це, наприклад, Інтеграційні центри або такі НУО, як Slovo 21, що працюють над міжкультурним діалогом.

(7:30-8:00) Заклик до дії та завершальна музика.

Ведуча: А з якими культурними відмінностями стикалися ви? Що вас найбільше здивувало в Чехії? Поділіться своїми історіями та лайфхаками у коментарях до цього випуску. Ваші історії можуть допомогти іншим! Пам'ятайте, ви не самі на цьому шляху. Дякуємо, що були з нами. Почуємось у наступному випуску!

(Музика починає грати і поступово затихає).

Випуск 5. «Поради від тих, хто вже адаптувався. Практичні лайфхаки та особистий досвід»

Мета – надати слухачам конкретні, перевірені на практиці поради щодо вирішення побутових питань (житло, транспорт, фінанси, здоров'я), навігації в бюрократичних процедурах та використання доступних ресурсів підтримки, спираючись на досвід українців, які успішно адаптувалися.

Формат – структуровані блоки з лайфхаками від ведучої, підкріплені коментарями та історіями з інтерв'ю.

Тривалість: ~ хвилин.

Похвилинна структура:

(0:00-0:30) Вступна музика та привітання. (Звучить спокійна, але оптимістична музика)

Ведуча: Всім привіт! В ефірі «Гід по адаптації в Чехії». Переїзд до нової країни – це не лише нові враження, а й безліч побутових питань. Як знайти квартиру та розібратися з транспортом? Куди бігти, якщо потрібен лікар? Як відкрити рахунок у банку? Сьогодні ми зібрали для вас найкорисніші лайфхаки та поради від українців, які вже пройшли цей шлях. Готові записувати? Поїхали!

(0:30-4:00) Житлове питання: Пошук, договір, застава.

Ведуча: Почнемо з найболючішого – пошуку житла. Де шукати? Найпопулярніші сайти – це sreality.cz (тут багато пропозицій, але часто через ріелторів, яким треба платити комісію) та bezrealitky.cz (тут шукають напряму від власників, без комісії, але сайт лише чеською). Також варто переглянути

reality.idnes.cz, ulovdomov.cz, reality.cz. Не забувайте про групи у Facebook, наприклад, "Pronájem/Podnájem bytů v Praze BEZ REALITKY". Можна звернутися і до агенцій нерухомості, але будьте готові до оплати їхніх послуг. ЛПайфхаки пошуку:

- підготуйте коротку інформацію про себе («візитку орендаря»): хто ви, де працюєте/вчитеся, на який термін шукаєте житло, чи є у вас тварини. Завжди наполягайте на особистому огляді квартири перед підписанням будь-чого;
- уважно читайте договір! Він має бути письмовим і містити дані обох сторін, точний опис квартири, термін оренди, розмір орендної плати та комунальних платежів, умови розірвання;
- застава (Kauce) – це гарантійний платіж, який ви вносите на випадок пошкодження майна або несплати оренди. За законом, її розмір не може перевищувати трьох місячних орендних плат. При виселенні, якщо ви нічого не пошкодили і все сплатили, застава має бути повернена. Але при заселенні детально зафіксуйте стан квартири та меблів – зробіть фото, відео, складіть акт прийому-передачі. Це допоможе уникнути суперечок при поверненні застави;
- після заселення вам потрібно повідомити про свою нову адресу проживання у відділення МВС (OAMP). Це важливо для офіційної комунікації та може знадобитися для банку чи інших установ;
- якщо виникають питання щодо договору чи прав орендаря, можна проконсультуватися в некомерційних організаціях, що допомагають мігрантам, наприклад, SIMI або Інтеграційних центрах. Також є гаряча лінія Міжнародної організації з міграції (MOM).

(4:00-5:00). Бюрократія без стресу. Візи, дозволи, держустанови.

Ведуча: Наступна велика тема – це спілкування з державними установами, або простіше кажучи, бюрократія. У Чехії існує багато організацій та гарячих

ліній, готових допомогти мігрантам. Це чудово, але іноді важко зрозуміти, куди саме звернутися зі своєю проблемою. Тому важливо орієнтуватися:

- юридичні питання – це SIMI, OPU;
- інтеграційні центри та соціальні питання (допомога, житло) – Інтеграційні центри, Člověk v tísní, гаряча лінія MPSV;
- психологічна допомога – AMIGA, SIMI, Člověk v tísní;
- питання щодо віз та перебування – OAMP MBC, інформаційна лінія MBC, НУО.

Знання, куди звернутися, може заощадити вам багато часу та нервів, тому ми зібрали контакти ключових організацій підтримки в таблицю, яку ви знайдете в описі епізоду.

Таблиця 1

Ключові організації підтримки для українців у Чехії

Назва	Контакти	Основні послуги
Інтеграційні центри (CPIС)	https://www.integracnicentra.cz/	Соціальні, юридичні, психосоціальні консультації, курси чеської мови, допомога з інтеграцією
SIMI (Асоціація з інтеграції та міграції)	https://www.migrace.com/ , poradna@migrace.com, +420 224 224 379	Безкоштовні юридичні, соціальні та психосоціальні консультації (візи, притулок, житло, робота, освіта, здоров'я)
OPU (Організація допомоги біженцям)	https://www.opu.cz/	Юридична та соціальна допомога біженцям та мігрантам
Člověk v tísní (Людина в біді)	https://www.clovekvtisni.cz/ , Гаряча лінія SOS Україна (див. сайт)	Соціальне, юридичне, трудове консультування, допомога з житлом, роботою, школою, психологічна допомога, програма "Безпечні пристави" для молоді 15-21
AMIGA	https://amiga.cz/	Психосоціальна підтримка (групово та індивідуальна), громадські та культурні заходи, підтримка фахівців
ProFem	https://profem.cz/	Допомога постраждалим від гендерно обумовленого насильства (притулок,

		мед. допомога, психологічна підтримка, правові консультації)
Інфо-лінія МВС для України	ukrajina@mv.gov.cz, +420 974 801 802	Інформація щодо тимчасового захисту та перебування
Інфо-лінія МВС (загальні питання перебування)	robyty@mv.gov.cz, +420 974 801 801	Загальні питання щодо віз та дозволів на проживання (не для тимчасового захисту)
Лінія соц. асистенції MPSV для України	+420 800 601 020	Соціальне консультування та кризова інтервенція від Міністерства праці та соціальних справ
Гаряча лінія МОМ (ІОМ)	+420 800 050 749	Інформаційна лінія Міжнародної організації з міграції

(5:00-7:30) Життєві дрібниці. Транспорт, банк, здоров'я.

Ведуча: Рухаємося далі до щоденних справ.

1. Транспорт. Щоб не заблукати, користуйтеся додатками для планування маршрутів. Найпопулярніший – IDOS, він показує розклади поїздів, автобусів та міського транспорту по всій Чехії. Для Праги та околиць зручний додаток PID Lítačka. Зверніть увагу на інтегровані транспортні системи (як PID у Празі), де один квиток діє на різні види транспорту. Квитки бувають разові та проїзні (на місяць, квартал, рік). Перевіряйте, чи діють ще пільги на проїзд для українців з тимчасовим захистом. Оплатити проїзд можна в автоматах, касах, через SMS або безконтактно картою чи телефоном прямо у транспорті.

2. Банківський рахунок. Відкрити рахунок зазвичай нескладно. Вам знадобиться дійсний паспорт та віза або документ про тимчасовий захист. Деякі банки можуть попросити підтвердження адреси проживання або чеський номер телефону. Процедура стандартна. При цьому багато банків мали спеціальні умови для українців, варто поцікавитися.

3. Здоров'я. Якщо ви маєте тимчасовий захист, ви застраховані у державній страховій компанії VZP. Завжди носіть із собою підтвердження страхування. Лікаря можна шукати на спеціалізованих сайтах (напр., znamylekar.cz), питати знайомих, або звернутися по допомогу. Наприклад, до

Інтеграційного центру Прага, де можуть допомогти знайти лікаря або надати перекладача. Для невідкладної допомоги у великих лікарнях створені спеціальні UA Поінти. Якщо у вас ще немає страховки, сайт Lekariproukrajinu.cz містить список лікарів, готових надати невідкладну допомогу безкоштовно. Актуальну інформацію про страхування українською шукайте на сайті VZP.pomocukrajine.vzp.cz.

І знову, щоб полегшити вам життя, ми зібрали корисні сайти та додатки в одну таблицю. Шукайте їх в описі!

Таблиця 2

Корисні вебсайти та додатки для життя в Чехії

Категорія	Назва	Опис
Житло	sreality.cz	Найбільший портал нерухомості
	bezrealitky.cz	Пошук житла без посередників
	ulovdomov.cz	Платформа для пошуку оренди
	reality.idnes.cz , reality.cz	Інші великі портали нерухомості
Транспорт	IDOS (додаток та сайт)	Розклади транспорту по всій Чехії (поїзди, автобуси тощо)
	PID Lítačka (додаток та сайт)	Громадський транспорт Праги та Середньочеського краю (квитки, розклади)
Робота	Jobs.cz , Prace.cz , Profesia.cz	Найбільші портали пошуку роботи
	NasiUkrajinci.cz	Портал з вакансіями та інформацією для українців
	Úřad Práce ČR (сайт)	Державний портал служби зайнятості, база вакансій
Здоров'я	pomocukrajine.vzp.cz	Інформація про медичне страхування VZP для українців
	lekariproukrajinu.cz	Список лікарів, що надають допомогу без страхування
	znamylekar.cz	Сайт для пошуку лікарів та відгуків
Загальна інфо	integracnicentra.cz	Сайти Інтеграційних центрів (послуги, контакти).
	migrace.com (SIMI)	Юридична, соціальна, психосоціальна допомога.
	frs.gov.cz / ipc.gov.cz	Офіційний сайт МВС для іноземців (інформація про візи, перебування).
	proukrainu.blesk.cz	Новини та корисна інформація для українців у Чехії.

(7:30-8:00) Ключові висновки

Ведуча: Отже, підсумуємо найважливіше з сьогоднішнього епізоду. Будьте уважні при оренді житла, фіксуйте все письмово. Користуйтеся транспортними додатками. Не бійтеся звертатися до лікарів та вчасно оформлюйте страхування. Розберіться, яка держустанова за що відповідає, і не соромтеся просити допомоги. І головне – будьте проактивними! Шукайте інформацію, запитуйте, спілкуйтеся, діліться досвідом. Не забувайте, що всі корисні посилання та контакти зібрані в таблицях в описі цього випуску.

(8:00-9:00) Заклик до дії та завершальна музика.

Ведуча: А які ваші лайфхаки для життя в Чехії? Можливо, ви знаєте якийсь секрет, як швидше знайти житло чи вивчити мову? Поділіться своїми порадами в коментарях! Або, якщо у вас є запитання, на які ми ще не відповіли, пишіть нам – можливо, це стане темою для майбутнього випуску.

Пам'ятайте, адаптація – це марафон, а не спринт. Дайте собі час, будьте терплячими до себе та до оточуючих. У вас все вийде! Дякуємо, що були з нами. До зустрічі!

(Музика починає грати і поступово затихає)

Наступний випуск передбачав формат запрошеного гостя. Його текст представлено нижче.

Випуск 6. «Молодіжні ініціативи та волонтерство. Як знайти однодумців та стати частиною ком'юніті?»

Мета – розповісти молодим українцям про можливості волонтерства та участі в молодіжних ініціативах у Чехії як спосіб знайти друзів, інтегруватися в суспільство, здобути нові навички та зробити внесок у громаду.

Формат – інформаційні блоки, інтерв'ю з активними волонтерами й учасниками молодіжних проєктів, практичні поради щодо пошуку можливостей.

Тривалість: ~ 9 хвилин.

Похвилинна структура:

(0:00-0:30) Вступна музика та представлення теми.

Ведуча: Привіт! Це «Гід по адаптації в Чехії». Почуваєтеся трохи самотньо у новій країні? Шукаєте друзів, цікаві заняття та спосіб краще пізнати Чехію? Тоді цей випуск для вас! Сьогодні говоримо про те, як молодіжні ініціативи та волонтерство можуть стати вашим квитком у активне соціальне життя, допомогти знайти однодумців, розвинути нові навички та відчутти себе частиною місцевої спільноти.

(0:30-1:00) Чому варто долучатися? Сила спільноти та особистий розвиток.

Ведуча: Чому ж варто витрачати свій час на волонтерство чи участь у якихось проєктах? По-перше, це чудовий спосіб вийти зі своєї бульбашки, познайомитися з чехами та іншими іноземцями, знайти друзів зі схожими інтересами. По-друге, мова. Де ще практикувати чеську, як не в реальному спілкуванні під час спільної справи? По-третє, беручи участь у місцевих ініціативах, ви бачите чеське суспільство зсередини, дізнаєтеся про його цінності та проблеми. По-четверте, волонтерство – це можливість навчитися чогось нового: працювати в команді, організовувати заходи, спілкуватися з різними людьми. Деякі програми, як-от Європейський корпус солідарності, навіть дозволяють реалізувати власний міні-проєкт. Цей досвід може стати плюсом у вашому резюме. І нарешті, це відчуття. Відчуття, що ти робиш щось корисне, що ти потрібен, що ти змінюєш світ на краще, хоча б у межах своєї громади. Це додає сенсу та впевненості.

(1:00-3:30) Карта можливостей. Де шукати волонтерство та молодіжні проєкти?

Ведуча: Де ж шукати ці можливості? Їх насправді чимало. Насамперед, варто звернути увагу на онлайн-платформи. Головним порталом є Dobrovolnik.cz – це центральна база даних волонтерських можливостей по всій Чехії, де можна

шукати за регіоном та сферою інтересів. Ще одним корисним ресурсом є сайт Національного волонтерського центру Hestia.

Існують також міжнародні програми. Якщо ви готові до довгострокового волонтерства (до 12 місяців). Тут варто звернути увагу на European Solidarity Corps, яка покриває основні витрати. Для коротших проєктів можна розглянути INEX SDA, що організовує міжнародні волонтерські табори. Або Workaway, де можна волонтерити в обмін на житло та харчування.

Якщо ви маєте конкретні професійні навички (ІТ, маркетинг, дизайн, юриспруденція), платформа HeroClan допоможе знайти проєкти, де ви зможете застосувати свій досвід для допомоги некомерційним організаціям. Це напрямок професійного волонтерства.

На додаток до цього багато організацій, що працюють з молоддю та мігрантами, мають власні волонтерські програми. Наприклад, Центри інтеграції іноземців часто шукають волонтерів. Організація InBaze має програми для молоді, мультикультурні групи. Člověk v tísnì активно допомагає українцям. AMIGA організовує громадські та культурні заходи, а Slovo 21 фокусується на міжкультурних проєктах.

Ведуча: Щоб вам було легше зорієнтуватися, ми підготували таблицю з основними ресурсами. Ви знайдете її в описі цього епізоду.

Таблиця 3

Платформи та організації для волонтерства та молодіжних ініціатив

Назва	Вебсайт	Опис
Dobrovolnik.cz	https://dobrovolnik.cz/	Центральна база волонтерських можливостей у Чехії
Hestia	https://www.hest.cz/	Національний волонтерський центр
European Solidarity Corps (ESC)	Пошук через європейський портал	Довгострокові (до 12 міс.) волонтерські проєкти в Європі з покриттям витрат для молоді 18-30 років
Workaway	https://www.workaway.info/	Міжнародна платформа – волонтерство в обмін на проживання та харчування
INEX SDA	https://www.inexsda.cz/	Міжнародні волонтерські табори та освітні проєкти

HeroClan	https://www.heroclan.cz/	Платформа для професійного волонтерства
Centrum pro integraci cizinců (CIC)	https://www.cicops.cz/	Волонтерство в допомозі мігрантам (курси, заходи, супровід)
InBaze	https://inbaze.cz/	Програми для дітей та молоді, мультикультурні групи, фестиваль RefuFest
Člověk v tísni	https://www.clovekvtisni.cz/	Допомога українцям, програми для молоді без супроводу
AMIGA	https://amiga.cz/	Психосоціальна підтримка, громадські та культурні заходи
Slovo 21	https://www.slovo21.cz/	Міжкультурні проекти, підтримка інтеграції
Facebook групи	Пошук "Volunteering in Prague" etc.	Неформальний пошук можливостей, оголошення від організацій та приватних осіб

(3:30-8:00) Інтерв'ю. Історії з перших вуст.

Ведуча: Теорія – це добре, але найкраще надихають реальні історії. Сьогодні з нами Гриша, що волонтерить з Dobrovolnik.cz. Розкажи, будь ласка, як ти знайшов свою можливість волонтерити в Чехії? Що спонукало долучитися до цього?

Каріна: Коли я переїхала до Чехії, одним з моїх перших завдань було знайти спосіб відчувати себе частиною нового суспільства, знайти нових знайомих та якось бути корисною. Я почала шукати можливості в інтернеті, і платформа Dobrovolnik.cz стала для мене справжнім відкриттям. Там я побачила безліч цікавих пропозицій у різних сферах. Мене одразу зацікавив проект, пов'язаний з організацією культурних заходів для українців та жителів громад. Тому я вирішила долучитися, бо відчула, що це саме те, що мені потрібно: можливість спілкуватися з людьми, робити щось значуще і водночас краще пізнавати чеське суспільство.

Ведуча: Чим саме ти займаєшся у рамках свого волонтерства? Що найбільше подобається у цій діяльності?

Каріна: Мої обов'язки включають допомогу в організації заходів. Це підготовка локації, реєстрація учасників та робота з документацією (друк матеріалів, підготовка списків учасників, ведення обліку) Найбільше мені подобається відчуття користі, можливість практикувати мову та бачити результати своєї праці. Це дає мені відчуття причетності та допомагає відволіктися від складнощів адаптації в новій країні.

Ведуча: Чи виникали у тебе якісь труднощі на початку волонтерської діяльності? Можливо, мовний бар'єр чи щось інше? Як вдалося з ними впоратися?

Каріна: Звичайно, на початку були певні складнощі. Мовний бар'єр, безумовно, був одним з них, хоча в моїй волонтерській організації багато хто розуміє українську, і завжди є хтось, хто готовий допомогти з перекладом. Також спочатку було трохи незвично орієнтуватися в новій системі організації роботи. Але завдяки підтримці координаторів та інших волонтерів, які були дуже терплячими та доброзичливими, я досить швидко освоїлася. Головне – не боятися питати та бути відкритим до нового досвіду.

Ведуча: Як ця діяльність допомогла тобі інтегруватися в Чехію – знайти друзів, вивчити мову, краще зрозуміти чеське суспільство?

Каріна: В першу чергу я зустріла своїх перших друзів у Чехії серед інших волонтерів. Спільна діяльність дуже зближує. Мовна практика відбувається постійно, в невимушеній атмосфері. Крім того, через волонтерство я дізнаюся багато про чеську культуру, традиції, про проблеми, які хвилюють місцевих жителів. Це дає набагато глибше розуміння країни.

Ведуча: Чи змінилося твоє життя в Чехії завдяки цьому досвіду?

Каріна: Безумовно. Волонтерство додало моєму життю сенсу та наповненості. Я більше не почуваюся самотньо, знайшла коло спілкування, почала краще розуміти країну, в якій живу. Це також дало мені впевненість у своїх силах і нові навички, які, я впевнена, стануть у пригоді в майбутньому.

Ведуча: Що б ти порадила тим, хто хоче спробувати волонтерство чи участь у молодіжних проектах у Чехії, але, можливо, боїться чи вагається?

Каріна: Я б порадила не боятися зробити перший крок. Зареєструйтеся на Dobrovolnik.cz, перегляньте доступні пропозиції, зв'яжіться з організаторами. Більшість волонтерських організацій дуже підтримують новачків. Не хвилюйтеся через мовний бар'єр – головне бажання спілкуватися та допомагати. Волонтерство – це чудовий спосіб вийти із зони комфорту, отримати цінний досвід, знайти нових друзів та зробити щось важливе. Спробуйте, і ви не пошкодуєте!

(8:00-8:30) Ключові висновки

Ведуча: Отже, головний меседж сьогоднішнього випуску: не сидіть на місці! Активна участь у житті громади – це найкраща інвестиція у вашу успішну адаптацію та гарний настрій. Головне – знайти те, що вам цікаво, і зробити перший крок.

(8:30-9:00) Заклик до дії та завершальна музика.

Ведуча: А ви вже маєте досвід волонтерства чи участі в молодіжних проектах у Чехії? Знаєте про цікаві ініціативи, про які ми не згадали? Поділіться в коментарях! Давайте допомагати один одному знаходити можливості.

(Музика починає грати і поступово затихає)

Посилання на випуск:
https://www.tiktok.com/@podcast_uacz/video/7508484256138611990

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. практичний посібник. Київ: Софія-А, 2016. 184 с.
2. Зуб М. Я., Демчик, К. М. Основні проблеми біженців з України та шляхи їх вирішення. *Editorial board*. 2022. С. 192.
3. Кирилова О. Подкастинг як перспективний напрям медіа діяльності. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара. 2022. С.87
4. Коротенко О. Як і чому подкасти стали ефективним способом комунікації — Bazilik Media. *Bazilik Media*. URL: <https://bazilik.media/iak-i-chomu-podkasty-staly-efektyvnym-sposobom-komunikatsii/> (дата звернення: 11.04.2025).
5. Лемко Г.І. Соціальне проєктування: дефініція поняття. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. №78. С. 50-53.
6. Мішина С. В., Мішин О. Ю. Науково-практичні засади соціального проєктування. Ефективна економіка: електр. наук. фах. вид. 2020. № 1. URL: <https://doi.org.10.32702/2307-2105-2020.1.73> (дата звернення 10.04.2025).
7. Музиченко І. В. Вимушені переселенці: проблема соціальнопсихологічної адаптації. Освіта та розвиток обдарованої особистості Київ, 2016. Вип. 9. С. 18 – 21.
8. Ньюзум Е. Книга Гучніше! Як створювати круті подкасти. Харків : Vivat, 2022. 334 с.
9. Письменна Т.В, Лубкей Н.П. Фінансові аспекти реалізації соціальних проєктів в умовах поширення соціальних ризиків. Актуальні питання теорії і практики фінансів. 2020. № 4(65). С. 56-68.

- 10.Романовська Л.І. Специфіка соціального проєктування у професійній діяльності соціальних працівників. Інноваційна педагогіка. 2020. Вип. 21. Т. 3. С. 97-100.
- 11.Стрижко М.А., Ковалевська А.В. Концептуальні основи розробки соціальних проєктів організацій. Молодий вчений. 2021. № 3(91). С. 372-378.
- 12.Тернопільська В.І., Бакуліна О.С. Управління соціальними проєктами: формування цілей та доцільності їх реалізації. Інфраструктура ринку. 2020. Вип. 39. С. 309-312.
- 13.Щигельська Г. О., Криськов А. А. Біженці з України: сумні рекорди. *Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, діджиталізація та інновації»*. 2022. С. 200 – 202
- 14.Czech Republic - Operational Data Portal. URL: <https://data.unhcr.org/fr/documents/download/96855>
- 15.Displaced Ukrainians: Challenges and outlook for integration in the EU - European Parliament. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/769497/EPRS_BR I\(2025\)769497_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2025/769497/EPRS_BR I(2025)769497_EN.pdf)
- 16.Overcoming the language barrier for Ukrainian refugees. GLOBSEC, URL: <https://www.globsec.org/sites/default/files/2023-02/Overcoming%20the%20language%20barrier%20for%20Ukrainian%20refugees.pdf>
- 17.Pathways for Ukrainian youth. UNICEF Europe and Central Asia. URL: <https://www.unicef.org/eca/pathways-ukrainian-youth>
- 18.Perks L. Podcasts and Productivity: A Qualitative Uses and Gratifications Study Mass Communication and Society, 2019 22(1), P. 96-116.

19. They usually look happy. approaches to the adaptation of Ukrainian refugees in Czech schools. Taylor & Francis Online, URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14681366.2024.2362965>
20. Voice of Ukrainians in the Czech Republic: Experiences and needs of children and parents in Czech education. European Website on Integration. URL: https://migrant-integration.ec.europa.eu/library-document/voice-ukrainians-czech-republic-experiences-and-needs-children-and-parents-czech_en